

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 10 pengő, félévre 5 pengő

Egyes szám ára 24 fillér.

Lapfelfőzős:

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI
MŰINTÉZET RESZVÉNYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

Telefon: 18-87.

A HETVENHATODIK SZÜLETÉSNAP

Az egész világot végigsöprő rettenetes viharban és szörnyű zúrvárban, mint a magárahagyott kisgyermek, úgy eltévedne népünk, ha nem állana az élen s nem járna mindnyájunk előtt, mint világláító fátyla, minden magyarok nagy vezére: vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Úr Ő Főméltósága. Tudja ez a nép, hogy mit jelent számára az Ő negyedszázadéves országglása: menekülést a mindent felémészítő viharból. A nagy reménytelenség idejében állott az éltre s azóta is szüntelenül vigyázniia kell, nehogy idégen útnakra tévedjen hős népe.

Mi már éreztük, hogy bajban, szenvedésben, reménytelenségben, amikor a féltelmetes hullámok összecsapni látszanak fejünk felett, akkor csupán az Ő személye, büls államevetői előrelátása mentett meg bennünket. Ez a tudat hitet s bátorságot önt belénk. Hisszük, nem veszünk el, mert a Mindenható olyan vezért küldött nekünk, aki — hős népe élen — bátran szembeáll azokkal, akik ellenünk esküdtek.

Ugy emlegetti Őt a történelem, mint

az otrantói harcok hőst, de az Ő igazi harca 1919 nyarán kezdődött el Szegeden, amikor a nemzeti kormány vitéz nagybányai Horthy Mik-

lós ellentengernagyot nevezte ki a nemzeti hadsereg fővezérévé. A nemzeti hadsereg gyors megszervezése után, 1919 november 16-án a lakos-

ság lelkes ünneplése közepette bevonult Budapestre. Budapesti bevonulásával kezdődött meg hatalmas újjászervező munkája s közel húszesze-

százalékosan megnövekedett területtel országglás után a trianoni békeparancs által elszakított területek egyes részét egymásután kezdték visszatérni a szabad hazához.

Az idegen megszállás alól felszabadult területek magyarsága hazatérésük eljöveteleért külön is hálával adózik azért, hogy a reménytelenség idejében egy percére sem szűnt meg éretlünk küzdeni s mihelyt eljött az alkalmas idő, felemelte döntő szavát érdeklünkben.

Most, amikor fájtnak is igazságának nagy harcát vívja s mikor a nagy világdráma a végkifejlesztés felé halad, ezerszer inkább, mint bármikor szükségünk van az igazi magyarra: a nagy Vezérrre. Ma, amikor minden igaz magyar szeme a Kárpátokon túl harsoló honvédek felé irányul — feltétlenül szeretettel gondolunk a Legfelsőbb Hadúrra. Ma minden magyar könyörgő imával hull a Mindenható elé s kéri, őrizze, tarlisa meg Őt írva népünk számára e nehéz s válságos időben!

(Néla)

Példaadó magatartás

Fiatal legények kaláka munkában végzik a harctéri szolgálatra behívottak mezőgazdasági munkáit

Backamadaras, június 16. A kemény vihar ismét szembesodort a faluval. Ma a városi ember az életért megy ki a falura. Nem tagadom, — szerettem. Csendesen végig megyek rajta, köszönünk egymásnak. Mikor csak kevés ismerősömmel állok szőba, mégis úgy érzem, mindig, hogy ismét és ismét megöleli fiát a falu. Én is megölelem. Akkor ragyog fel a szemem, nyílik ölelésre is a karom és a lelkem, amikor a falu lelkével találkozom.

Most is szembejött velem, fiatal legényeken keresztül. Úgy érzem, ez a lélek az új falunak a lelke.

Mások is találkoztam legényekkel. Akkor is kasza volt a váltukon. Talán akkor is köszöntünk egymásnak. Így azonban még nem nyílt meg előttem az új falu lelke. Mellettem lépett a faluban élő lelkész barátom. Megszólítja a ragyogó vidámarcú legényeket: „Kinél voltatok, Józsi? ... Zajzon Imrénél... Ma már a harmadik helyen. Tegnapi voltunk.” — „Jól van fiúk.” Hlyenkor kell a tiszta életű ifjúság kemény dereka. Jó ilyen időkre tartogatni lelkünknek, testünknek minden erejét. Sok munkát kíván a mai falu az ifjúságtól. Olyan körülmények között és olyan helyeken is, ahol békés időkben a legénynek nem volt tennivalója.

Utolsó részét a beszélgetésnek inkább nekem mondja a barátom. Látnom a beszélgetésből, hogy itt valami olyan dologról van szó, amit csak igazán azok értenek, akik rég együtt élnek és dolgoznak, hogy „a harmadik helyen” voltunk, „a tegnapi is voltunk”. Én nem értem egészen.

Kérdésszöknéi kezdek. Elmondja a barátom mellettem lépegetve, hogy pár legény minden parancs nélkül, jobban mondva a Lélek parancsára még jó tavasszal elhatározta, hogy önként vállalkozó fiúkat beleszerve a falu életbe. Segítenek azoknak a családján, akiket harctéri szolgálatra hívtak be. Szóvérfi J., Makkai L., Vitos Zs., Makkai S. és Szóvérfi K. ve-

zetése alatt megindult és folyik a munka. A kerteket felásták, a kerítéseket kijavították... Estefelé — míg mások a szövetkezet előtt az idő előprédálódt — most családoknál fejlesztés legények jelennek meg. Csattog a fejsze. Kora hajnalban, késő este zeng a dalos madár, tele van az erdő dalával, de a rét és a löhere tábla is hangos nemesak a tücsök dalától, vagy a felszálló pacisírka énekétől, hanem a madarasi legények nótájától

Indiai légió a német hadseregben

India az angol világbirodalomnak csak névlegesen önálló része. Valójában elnyomó oralom alatt szenved és csaknem 370 millió lakosú ország. A britiek ügyesen kijátszák egymás ellen az ország mohamedán és buddhista vallású lakosságát és ezzel biztosítják saját uralmukat.

Az európai területen, önkéntes számkivételben élő hinduk, akik országuk szabadságát akarják fegyverrel a kezükben kivívni — a német hadsereg keretében — önkéntes légibő tömörültek. Az Indiában lakó sokféle néptörzs fiai igen kiváló harci erényekkel rendelkeznek, amit az is bizonyít, hogy az angolok már az előző világháborúban is vetettek harcba indiai kötelékeket s ezek a 8. angol hadsereg kötelékében most is vitézül harcoltak az afrikai és olaszországi hadszíntereken.

A hinduk közötti valláskülönbőség és osztálymegkülönböztetés (kasztrendszer) az oka annak, hogy a fajlag is különböző jellegű állam népességét nem lehetett nemzetileg egyesíteni és a nagy hindu célok szolgálata alá-

is. Magyar nótá, egyházi ének egy máz zeng tiszta mélyhítt magyar legények lelkéből. Szabadon, lélek-gárrással tele. Mélyen megfogott lélek. Ezek a legények nem maguké másokért dolgoznak nem kötelesekből, nem kemény parancsra, önkéntes szívről. Csak ilyeneknek a lelke szállhat így az ének. Kérdem, hogyan van ez a gondolkozása, és a lelki-nőség?

Van a falu ifjúságának egy mélye, ahol ez az új életgondolkozás születik, az Ifjúsági Keresztény Egyesület. Itt az Ige és az imádság tüze születik az új falu lelke. Ezt a lelke-ölelem meg bennetek fiúk.

tani. A német hadseregben a hindu légió keretében azonban elistottak minden vallási ellentétet a hamedán és buddhista indusok között mert a légió feladata kizárólag az angolok ellen való küzdelem hazánk szabadsága érdekében.

A légió, amely német kötelékek egyszül ki, jelenleg a nyugati erőknek védelmében kapott szerepet.

(Katonanajás, 1944. június 1)

KINIZSI ÓVATOS.

Mátyás király igen kedves ember Kinizsi Pált oly követségbe akart küldeni a törökökhöz, melyben inkább haladt, mint követségének sikerét vélhette. Hogy nagyobb kedvelerjen Kinizsi, azt fogadta a király, hogy ha a török az ő fejét le találta üteti ő tüstént a törökökre esne, meg so állona adtja, míg az ő feje helyes 30.000 török fejet le nem vágna.

— Úgy ám, — mondá Kinizsi de azon 30.000 fejek közül egy se lik úgy a Palkónak fejére, mint mostani fejem.

VATONÁS VÁLASZ

Amikor II. Szteljmán körüljog Szigetvárt, Zrínyi Miklós volt a v védelmezője. A basák azt a tancát adták, hogy ha azen Zringinek, az minden feltetés szerint feladná a várát. A szultán erre azt írta Zringinek: „Küldd el a kardodat, ha el akarsz!”

Zrínyi ennyit felelt: „Magad főji a kardért, ha hal akarsz!”

A „Magyar Nép”

az erdélyi falu magyarságért, tehát érted is küzd.

* -

Küldd be az előfizetési díjat és jelents be új előfizetőt!

rték és mérték:

Népi újjászületés előtt

Írta: Dr. Péter Ernő.

Megmozdult a világ, erjedésbe indult olyan erők, melyeket sokáig em lehetett felszínre hozni és amelyek élet csak sejtítették eddig. A magyar élet hosszú kényszerű álmából kezd felébredni és friss erők kerek helyet maguknak a nap alatt. Az utolsó évtized bátor gondolataiból és számbéli most már eszkekedetekel árunk egy új társadalmi rend felépítésére. A népi milliók akarata régen nozósítva van már és csupán a kezleményező lendületet várja. Hába tagadnánk, érezzük, új világ születik és udjuk azt is, hogy óriási kötelességek vannak a tekintetben, hogy ez az új világ magyar és a népi legyen.

Mindenekelőtt a társadalom szerkezeti felépítésénél kell visszatérni az ősi magyar természetnek megfelelő formához, vagyis a mai túlságosan kitépített egymásföltöltés helyébe az egymás melletti társadalmi osztályok, helyesebben foglalkozási rétegek új társadalmát tenni. Igen fontos problémája ez, ha nem is látszik talán annak, mert nem csupán a szép közönségi elvnek gyakorlati megvalósítását jelenti, hanem az egyenlő jogok és egyenlő kötelességek kizárólagos elvén felépülő új ország ígéretét. Ebben az országban érdemes lesz magyarnak születni, mert hiszen az egyenlő indulás előfeltételével biztonságos remélhetjük fajtánk hatásosabb érvényesülését.

Újjászületést akarunk abban a vonatkozásban, hogy a társadalmi értékelés alapjai ne az anyagi javak bősége, vagy a születési előjogok legyenek, hanem a munka és az egyéni érvényesülésnek is kizárólagos útja a tehetség legyen. Belső megújodás el sem képzelhető enélkül. Örömdetesen megindult a fejlődés ebben az irányban, mert mind gyakrabban tapasztalhatjuk és látjuk, hogy a munka és a tehetség útát tör magának, de még sok a tennivaló, hogy ezek az értékmérők általánosak és kizárólagosak legyenek. Már pedig népi erőink kibontakoztatásánál csakis ezek lehetnek az irányadó szempontok.

Sok írás és beszéd foglalkozott az utolsó években sorskérdésünkkel. Reformok sorozatát fogalmaztuk meg, melyeknek megvalósítása régen eszékessé vált. Most itt van az ideje, hogy a belső erőinket lezáró zsilipeket feltnyissuk és kitáruljon a széles magyar horizont az élet bajaink gyógyítására. Itt felejtett megoldatlan

kérdéseink büntetlenül nem ódázhatjuk tovább, mert népünk élni és fejlődni akar. A vezetők felelőssége ma megkétszereződött, mert hiszen a leghevesebb irányban a leggyorsabban kell mindent megoldáshoz segíteni. Ezért számunkra igen fontos, hogy kik intézik a magyar sorsot.

Magyar újjászületés akarunk magyar emberekkel és ennek most olyan lehetősége van, mint talán kevésszer történelmünk során. Az utolsó évszázad egyik legnagyobb belső sebtől — a zsidóságtól — szabadulunk meg és ezzel eltűnik a sok magyart is megfertőző idegenség csabító igézte. Előttünk tehát az út, hogy a szociális igazság érvényesítésével a fényleges magyar fajvédelmet szolgáljuk. Nem idegenek fogják előírni számunkra, hogy milyen utat járjunk, akár gazdasági, akár szellemi téren. Rajtunk áll, hogy az intézményes szeretet most már a magyarságot emelje az irányító helyekre és az összegyűjtött magyar erők és értékek valóban meghozzák a szebb magyar jövődőt is.

Szeretnénk és akarjuk, hogy most már a cselekvés ideje következze. A magyar eszelekvése, amely sokáig télenlenség volt kárhözhatóvá. Felszabadultunk a gátlásoktól, tisztán látjuk a tennivalókat és teljesen átérezzük azt a hihetetlen felelősséget, mely a ma élő magyarokra hárul. A népünkért hozott áldozat, munka és fáradság nem számíthat ma senkinél, mert a történelem rohanó sodrában mindenkinek erején felül kell vállalkoznia, hogy itt a magyar élet gyökerei még mélyebbre hatoljanak a földbe. A népi újjászületést valóban akaró és felelősséget érző magyarok-

nak ma igen időszerű Ady Endrének az üzenete, hogy: „ne legyen egy fél perenyi békességünk, mert akkor végünk, végünk!

A teményvágy nyugtalansága és a segítőnkakarás lelkiismeret furdalása kell, hogy sarkallja különösen azokat, akiknek ma irányító lehetőségek van. Akik átérzik ezernyi gondunkat és problémánkat, s féltik jövődönket, azok bizonyára dolgoznak és küzdenek is a teljes megújodásunkért. Lelkileg, szellemileg magyarabbakká kell lennünk, hogy fizikailag megállhassuk helyünket a népek mai megvadásult rohamában. Szociálisabb társadalmi és gazdasági rendet kell teremteni, hogy erőink megcsokorzásával nemcsak fennmaradásunk, hanem dicső jövődönket is biztosíthassuk. A népi újjászületés tehát ezt jelenti: a magyarabb és szociálisabb életet!

MAGYAR ASSZONYOK IMAJA

Isten! Népek és Világ Ura!

Magyar asszonyok, Hozzád kiáltunk
R földetérző, szürnyű viharban
Óvd meg hitünk a magyarságunk!

Legyen áldott az asszonyok között
minden magyar nő, hogy népünk fája
a rászakadó pusztító vihart
keményen, bátran, győztesen állja.

Gyöngye kezünkbe férlelődt adj!
Az asszony esodát tehet, ha akar,
Áld meg, szenteld meg munkánkat
s nem fog elveszni néped: a magyar!

L. ADY MÁRIA.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekelttségű, színmagyar biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyeképvisletek minden városban és községben.

Vezérképvislések Erdély területén!
Kolozsvár, Horthy-út 6,
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 28 sz.

ÖRDÖGLYUK

— Ma az iskolában az első órát elbeszélgettük — mesélte Géza bátyám poharazgatás közben. — Tegnap ugyanis lejárni volt a léghártsó ügyük utatársi bizony reggelre se felejtettük el. Meghánytuk-veletünk tehát, hova meneküljünk, ha este megint felbőgnek a szíreánk. Minel a külvárosban vagyunk, én a közelit dombokot ajánlottam.

Kovács Jóska azonban más véleményen volt. Ő az Ördöglyukra hiába fel figyelmemet, mivel az olyan mélyen van a hegyoldalban, hogy a legközelebb bomba sem ért neki.

— No, — mondom Jósának — az Ördöglyukat magam is megérem.

Azt mondja Jóska, azt nem tanácsolja, mert olyan dolgokat hallott róla, hogy még nekem is elmegy a kedvem a kíváncsiságtól.

Meghökentem egy kisse, de aztán erőt vettem magamon és így szóltam Jóska-hoz:

— Halljuk hát, milyen dolgokat hallottál a gonosz Ördöglyukról.

— Az úgy volt, — kezd el nagy körülményességgel Jóska — hogy egyszer egy öreg ember odavetett két tegyént, akik tudni akarták, mi lehet az Ördöglyukban. No és aki hiszi jól teszi, a két tegyént nem jött vissza soha többé az Ördöglyukból.

Ez már igazán meggondolkoztató történet, de azért megkérdezem:

— Ki jön el velem a gonosz Ördöglyukhoz, megkeresni a két póruljárt tegyént?

A fiúk javarésze, arcukon hősi elszántsággal jelentkeztek, csak Árpai hallgat és úgy néz rám, mint aki ennél még sokkal sötétebb titkot is tud az Ördöglyukról. Nem is tudta titkát magába fojtani, hanem jelentkezés nélkül felugrik s olyan szenzióként mondja el amit az Ördöglyukról hallott, mintha a legfrissek harctéri hírről lenne szó.

— Édesapám mesélte, hogy az Ördöglyuk mellett van egy forrás, amelyik minden éjjelkor muzsikál. A muzsikát az édesapám is hallotta a saját fülével, sőt ő még egybeket is tud a forrásról.

Es körülhordozta tekintetét az osztályon, némi szünetet tartva, hogy a kíváncsiságot előránthassa a tiszta gyermekszívekből az ártatlan arcokra.

— Azt mondják, hogy Szent István napján pont éjjelkor, aki kimegy a kúthoz, nem jár rosszul.

— No, akkor magam is kimegyek — bátorítom a tolvábbiak elmondására. — De Árpai úgy néz rám, mintha azt mondaná: most hallgassak és ne zavarjam. Es folytatja:

— Azért nem jár rosszul, mert mikor éjfélet üt a toronyóra, tűz csap ki a földből és haragszó hallatszik az Ördöglyukból. Aki a tűz láng alá ási kezd, Szent István-pénzt talál. Ez édesapám mondta, ő bicent tudja. Es éjfélet akkorákat becseltél rá, hogy meggyőződését mind belénk verte.

— No persze, ha édesapád mondta, el kell hogy higgyük — erősítettem én is.

De a lányok hamisan kuncogtak a pad fölött és a szemük cinkosan villant össze az enyémmel, mint akik valamiképpen a Szent István-pénz dolgában. De ezt úgy csináltuk, mint az öszeesküvők, hogy Árpai ne legyen észre semmit, különben sütyül ránk és ne várjuk, hogy egyebet is elmondjon, amíg az Ördöglyukról, meg a muzsikáról kútról tud. Mert hallott ő mást is ezekről, hát adjuk át a szót öneki.

Árpai előbb végigpásztázta szemével az osztályt, hogy parancsoljon a zajnak, meg a kérdézők morajának, aztán fennhangon újabb esordolást történetbe kezd.

— Az meg úgy volt, nagymamám mesélte, hogy források, amikor esteledett, vízért ment a forrásokhoz. Afog ért oda s hát lejtében kiejtette a korsót a kezéből. (Az biz össze is tört!) Mert az ördöglyükök úgy röpködtek ki-be az Ördöglyukon, mint a sáskák. Igen bizony, mint a sáskák. Nagymamám látta!

— Akar-e még valaki eljönni velem az Ördöglyukhoz? — kérdezem a fiúktól, akiknek az arcán láttam, hogy jobban hiszik a nagymamám történetét, mint a kétszerkeltőt.

De azért virtus bennük is van s ne-hogy gyóvának higgyem őket, mind

felugrának, hogy igenis eljönnek velem. De kikötik, hogy csakányt hoznak magukkal.

— Jó, hozzatok csakányt is, ha a talán félnétek — kockázatomat meővatosan gyanumat.

De Kovács Jóska hamarosan kébázza őket rá gyanusításom feke posványból, mert észerte azért ke a csakányt, hogy azzal kiszélesítsük az Ördöglyuk száját, mivel olyan mo csakos hasoncsúzna lehet bemészni.

— Ha így áll a dolog, persze hogy hozzatok magatokkal csakányt, sőt ásót is, meg lapátot is — osztatosítt sanda gyanumat, amit ők büszk fejtarással vesznek tudomásul.

Az hiszem nem ok nélkül esodkozom az óra végén — fejezte b történetét Géza bátyám — hogy a ne gyedik osztály többet tud az Ördöglyukról it Kolozsváron, mint a hira „tudós bácsiék” a sárga pergamene között, mert ilyen esodtatás dolgok — nyakam ról — még ők sem hallottak az Ördöglyukról.

— Majd ha legközelebb találkozom öcsém — nyujtja kezét Géza bátyám bácsizóban — beszámolok a további biokról.

Írta: CSONGRÁDI JÁNOS

JÚNIUS 24-IG ELEGET KELL TENNI A BESZÖLGAJTATÁSI KÖLEZETTSÉGNEK

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a gardák gabona é hűvelyes terményeiknek eladásra felkínálásával f. évi június 24-ig tehet nek eleget a folyó gazdasági év be szolgáltatósi közelességüknek. Különösen a gabonaféléknél fontos anyag érdekei is füződnek a termelőknél ahhoz, hogy feleslegeiket a fenti ha tärnapig a vásárlásra jogosított kereskedőknek eladják, mert nincs tudomásunk arról, hogy a m. kir. Kurmány a következ gazdasági évben a gabonafélék árának megváltoztatásá tervezné. A termelői árak változatlannal fenntartásá viszont azt jelentené hogy f. évi július 1-én az 1943. évi július hó 1-én hatályba lépett termelői árak lesznek újból érvényesek vagyis a kereskedők csak a június hó 24-ig eladott gabonafélék után fizethetik meg a nullt évi szeptember hó 1-étől számírtva járó féléhaveskénti 25 filléres árlepesét, tehát a folyó évi július hó 3-ával kezdődő új vásárlások alkalmával 100 kg-ként 5 pengővel alacsonyabb árat fognak fizetni a gabonáért, mint június 10. és 24. között.

Fegyelem a megtorlás Anglia ellen

Csütörtökön este 23 óra 40 percen új német titkos fegyver, az úgynevezett vezeték nélküli repülőgép alkalmazásával megindult a megtorlás Anglia ellen. Az új német fegyver, levele a német megtorlás kezdetén szanzáció, amely mellett még a lévázó is ellőrhül.

Pénteken reggel óta szakadatlanul immárák a kísérteles német repülőgépek Angliát, London és Southampton déli része lángokban áll. A pénkre virradó éjszakán egész éjjelen tartott a légiriadó Angliában. A német felderítő repülők arról számoltak be, hogy Dél-Anglia nagy területeit sűrű füstfátyol borítja. Különböző sűrű a lángtenger London déli városrészeiben és szakadatlan láncozókat alkot Kingstontól Bromleyig, Southamptonnál a német felderítő repülőknél sikerült áthatolnak a szűzgyönyön és nagy nehézségek árán néhány felvételt készítettek. A felvételekből kiténik, hogy a dolgok nagy része és az azokkal utasos városnegyedek lángokban állnak.

Dél-Anglia és London bizonyos pontjain az új német titkos fegyver szombaton és vasárnap is nagy hatással működött. Az új német harcászati első zavartalan alkalmazásának lefolyásáról, valamint annak hatásáról csak annyi tudható meg, hogy a kezdeti siker megfellel az új fegyverrel szemben támasztott vállalkozásnak. Az új fegyver eddigi alkalmazásának megszabású kísérleti vállalkozásnak tekintendő, amelyek alapján későbbetelenül kifejlesztik és tovább javítják még ezt a fegyvert. Az eddig elért eredményekből megállapítható, hogy az új fegyver alkalmazása Anglia déli partján és a Bristol-egzarárnak övezetében történt és halósugarának London a középpontja. Az új robbanótesteket azonban belátott időn belül Dél-Anglia legnagyobb kikötővárosaival és azok katonái berendezései ellen is felhasználják és Portsmouth, Southampton, Plymouth, valamint a Bristol-eszarnak más kikötői ellen is alkalmazni fogják. Az új harcászati kezelésmélyezte „a pokol kutyái”-nak nevezte el. Egyetlen ilyen „pokol kutyái”-ja, amelyet Dél-Angliában nem város területen, hanem nyílt mezőn robbant fel, mintegy 25 méter átmérőjű és több méter mély krátert vájtolt a földben. A Nagy-London területére becsapódott „pokol kutyái”-ról szóló első jelentések azt mondják, hogy a robbanás hatása összehasonlíthatatlanul nagyobb volt az épüle-

tek fojtó hatása következtében.

A London és Dél-Anglia ellen harsabavetett német robbanótestek az angol kormányt arra kényserítették, hogy elrendelje London haladéktalan kiürítését, mert sem az övéhelemek, sem a földalatti vasúti átlagotak nem alkalmasak a robbanások ellen. A vidékre való menekülés már olyan méreteket öltött, amely messze felülmúlja az 1941. évi kiürítést. Támadás most túlyomóan London városára és annak hatalmas ipartelepei, vasútiái, kikötői és replőgép-, valamint hajógyárra összpontosul, mé-

gis számolni kell azaz, hogy Dél-Anglia többi városa is előbb-utóbb orsztoznak London sorsában.

Német felderítő repülőgépek jelentették, hogy Spiltheinál, Portsmouth és Wight szigete között sok angol hajót láttak délkeleti irányba kifutni és a hajók hirtelen lángborulva égő fájókként usztak a vízen. Mint ítélekés német helyen kéjelenetltek, az elenségsé hajókaraván nyilván azoknak a német robbanótesteknek celterítésébe került, amelyekkel pétek hajnála óta elszasztották Dél-Angliát. A robbanások súlyosan megrongálták Davenport rádióállomását is, úgyhogy a rádióállomás elhaltgatótt.

HIREK

1.

Constantin Rus káplár, a Jasi mellett fekvő Badenből kalandos módon szökött meg a szovjet csapatok által elfoglalt területéről és sikerült a román vonalakká eljutnia.

Elmondotta, hogy Badeni községben a bolsevisták a lakosság minden életmiserkeszletét elrekriválták. A község templomát kirabolták és isztállónak rendezték be. A 70 éves papot, Barlibat, a katonák ismeretlen helyre szállították el és még azt sem engedték meg neki, hogy néhány szükséges ruhanevet magához vegyen. A görögkeleti pap feleségén és leányán a katonák erőszakot követtek el. Harlan községben Constantinescu lelkészit hurcolták el ismeretlen helyre. A templomot itt is istállóvá alakították át, de előbb az összes értékes holmikat elrabolták. A katonák az utcára hajgálták az ikonokat. A román káplár elmondotta, hogy a szovjet katonák mindkét faluban egy épülethez tereltek össze a falu lányait és fiatalabb asszonyait, ahol aztán kényük-kedvük szerint bánták el velük. Gheorghe Ungureanu földműves négy leányát, névszerint a 22 éves Mariát, a 19 éves Catharinát, a 18 éves Ileanát és a 17 éves Szavetát, Badeni községben a vörös katonák azért végezték ki, mert ellenkeztek a bolsevista katonák kívánságának. A lányok halottesté több napon át temetetlenül hevert, amíg a falu lakosai, a katonák parancsa ellenére, éjnek idején eltemették őket.

2.

Az Egyesült Államok és a Vatikán közötti diplomáciai nézeteltérésre került sor. Részeg amerikai katonák erőszakkal behatoltak a Vatikán területére és ott botrányosan viselked-

tek. A pápai testőrség a részeg és tolatkozó jenikeket előbb szépszerével akarta kivezetni. Az amerikaiak közül többen tüzelet kezdtek. A svájci gárda egyik tisztje meg is sebesült.

Tittman, az Egyesült-Államok vatikáni követe Maglione kardinális-államtitkár előtt sajnálkozását fejezte ki a történetek miatt. A Vatikán nem elgédelt meg a sajnálkozás kifejezésével, hanem azt követelte, hogy az amerikai kormány a legszigorúbban vegye elejét az ilyen incidenseknek.

Jellemző a Vatikán hangulatára, hogy a svájci gárda létszámának 2000 főről 4000-re való felemelését kérte, amit Svájc teljesített is.

3.

14—28 napi szabadságot kapnak a bombakárosultak katonái szolgálatot teljesítő hozzátartozói.

Bletékes helyről felkértek a következők közlésére:

Mindazok a bombakárosultak, akiknek közeli hozzátartozója (főj, gyermek, testvér, eltartó, vagy eltartott) jelenleg tényleges katonai szolgálatot teljesít, a legközelebbi állomásparancsnokság útján hozzátartozója részére 14—28 napi szabadság engedélyezését kérhetik.

Kérésükben fel kell tüntetni azt, hogy hozzátartozójuk jelenleg hol teljesít tényleges katonai szolgálatot és a kényvnyez mellettkelők kell egy hatóságí bizonyítványt az őket ért károsodás fokáról. Az igazolványt a községi előljáró, polgármester, ker. előljáró, kórház, tisztí főorvos, vagy kórosvos állíthatja ki.

A szabadság tekintetében bejelentett személyi adatait (név, rendfokozat, születési év, születési hely, anyja neve, a tábori posta számát, ennek hiányában bevonulási helyét) a kényvnyben fel kell tüntetni.

Gazdasági Élet:

Gazdák mondják gazdáknak,

hogy mennyire jövedelmező a kukorica többszöri kapálása. Az ország 40 vármegyéjéből 120 kiszagda véleményét gyűjtötte össze és hasonló cím alatt adta ki a földművelésügyi minisztérium. Ez a füzet rövid időn belül Erdély minden haladó szellemű gazdájának kezébe kerül. A benne foglaltak önmagukért beszélnek.

Mi a magyarázata ennek a sokszor 20 mázsynyi csöveskukoricig emelkedő terméshozábrának, amiről a gazdatársak beszámolnak? Vegyük sorra.

Bőséges trágyázás. A kukorica alá nem győzünk annyi istállótrágyát ki-hordani, amennyit az dús termésrel meg ne hiálalna.

Őszi mélyzántás. A kukorica a szükséges sok tápanyagot sok vízben tudja felvenni. Mivel tenyészideje alatt általában kevés az eső, fejlődése alatt szükséges vízmennyiséget csak úgy tudjuk biztosítani, ha a téli csapadékok is feljögnek. Ennek pedig egyedül módja az őszi mélyzántás. A tavaszi szántás egyenesen káros. Csak végső szükségben alkalmazzuk.

Elegendő tenyészterületet biztosítani részére, vagyis a sor- és növény-távolság a fajta fejlődésének megfelelő legyen. Ha kevesebbet kap a kelendő, egyik tő a másikat nyomja el, ha többet, akkor a talajt nem használjuk ki. A termés mindkét esetben kevesebb lesz. A kellő tenyészterület legjobban négyzetes vetéssel tudjuk biztosítani, de géppel vetve is ezt érhetünk. A szórt vetés azonban egészen rossz.

Elegendő vetőmagot vessünk. Ha a rossz kelés következtében a táblánk hiányos lesz, kevesebb lesz a termésünk. Vetés előtt a csírazatási próbáról meg ne felejtsük.

Nemes, odaváló fajta. A korai kevesebbet terem, de biztosan beéri. Főbbet ér az érőfél-évre egyenletes közepes, mint ötvenként a kiváló termés. Nagyon fontos, hogy a természet fajta bótmerő és egészséges legyen. A kukoricamolyt, fűszögöt (golyva) ki-méltlenül irtssuk, mert a kész termés csökkenti.

Ha az eddig felsorolt feltételeket nem adtuk meg, azt az ideén visszamenőleg már nem pótolhatjuk.

De egy rendkívül fontos, a termés mennyiségét döntően befolyásoló munkálat, a **kapálás** javarészt még hátra van. Az említett füzetben olvashatón gazdatársaink kiváló eredményeiket éppen a többszöri kapálással érték el.

A kapálással két célt érünk el: a porhanyitást és a gyomirtást.

A porhanyításnak részben a talaj szellőztetése és nedvességének megtartása a szerepe. Ha a talaj felszínén pár ujnyi porhanyó réteget teremünk s azt összetömödni továbbra sem hagyjuk, mérsékeljük a talaj kiszáradását.

A talaj felső rétegében szemmel nem látható élőlények sokasága, a **talajélet** működik. Ezek alakítják át a talaj sőt növényi tápanyagát. Életműködésükhez melegen kívüli levegőre és nedvességre is szükségük van. Kemény és száraz talajban tehát a talajélet, a gazda ingyen munkásnépe színlődik, majd elpusztul.

A kukoricánövény gyökerein át is **lélekezik**. Kemény, lesulykolt talajba a levegő sem tud behatolni. A talaj levegő-hiánya pedig nagyon hátrányos a növény fejlődésére.

Kiszáradt, összetömődött talajba a tavaszi, nyári eső nem tud beszivárogni. Haszon nélkül fut le a tábláról.

Nem utolsó szempont az sem, hogy a kemény, kiszáradt talaj újiból a kapálása sokkal nehezebb munka, miut a porhanyó. Sok gazda inkább kapál kétszer porhanyó talajt, mint egyszer kemény-rögöset. A tavasszal szántott talajt csak sok-sok munkával és szerencsével tehetjük porhanyóvá.

A **gyomirtás** a kapálás másik feladata. A gyomnövények mérhetetlen kárt okoznak. Mivel élelmesebbek, mint a művelési növényeink, a kukorica százából veszik el a drága nedvességet és tápanyagot.

Amennyi a szántóföldön a **gaz, anyagniol kevesebb a termés**. Meggyőzően igazolta ezt a tétel E. Wolny nevű tudós kísérlete. Az egyes kísérleti tábláskán a következő termést mérte grammban:

	gyomirtás nélküli	gyomirtással	gyomirtással több
borsó	289	364	1.2-szer
bab	470	850	1.8-szer
rozs	180	528	2.9-szer
kukorica	324	2.972	9.1-szer
burgonya	4.400	13.275	3.0-szor
tak. répa	162	4.700	29.0-szor

Fenti adatok mutatják, hogy a hüvelyesek, sőt a burgonya is aránylag jól megbirkózik a gyomokkal, ezzel szemben a kukorica, takarmányrépa különösen gyomtalan. Ezért ez utóbbiaknál különösen nagy súlyt helyezünk arra, hogy gyommentes legyen a táblánk.

Mivel az eső a talajt összetömi, a gyomok pedig gyorsan fejlődnek, úgy

a talaj porhanyítása, mint a **gyomirtás megköveteli** a minél többszöri kapálást. Az említett füzet tanúsága szerint még kézikapával is igen kifizetődik a háromszori kapálás, de akinek jó kapa-munkára alkalmas a földje, he lyesen teszi, ha minél többször kapál Minden eső után, vagy ha a talaj fel színe megfömmödik, gazosodni kezd. A lókapát tehénrel is igen jól lehet von tati.

Töltögetni — talán már ne is em lísem — nem kell, nem szabad. Már csak azért sem, mert a halom összehűzésűsához melyen kell kapálnunk. Ves sík a magot elég mélyen, akkor a szét nem tesz benne több kárt, mint a töltögetés kukoricában. Ezen felül a töltögetés munkájával két sekély kapálást adhatunk.

Csak sekélyen kapáljunk, mert a mély kapálással elvagdossuk a kukorica szétfűtő gyökereit. Pedig arra nagy szüksége van. Minél kevesebb a gyökere, annál kevesebb tápanyagot vehet fel és annál lassabban fejlődik. De nem is szükséges mélyen kapálnunk; mert csak pár ujnyi porhanyó rétegre van szükségünk a talaj felszínén a kiszáradás megakadályozására s a gyom is annál sikeresebben irtáható, minél kisebb. Ehhez pedig sekély kapálás is elegendő. A kapálás maga is szaporíthat, ha sekélyen végezzük.

Ne feledjük el, hogy a növény **akar** teremni, de a gazda nem engedi. Nem gondoskodik részére elegendő mű-anyagról és nem ápolja kellőképpen.

Fazekas József,
m. kir. gazdasági tanár.

IRC-SOKSZOROSÍTÓ-ÉS SZAMOLOGÉPE
szakezred javítását, újrán építését több évi időtöltés után, a meglévő gépekhez illeszkedik.

Körmeny Mihály
műszerész-mester
KOLOZSVÁR, PEAK FERENC-UTCA 24
Telefon: 25-83

Szibéli megerősítés

Írta: IVÁNYI ZOLTÁN

... ne tudná: mi a tavasz?!
... állában... emberben.
... állapotot mosolyt varázsol elénk a
... a virág, a pajkos csikó, a tisztán
... gyermek. A tavasz egyik fele
... másik felét is ismerjük. Ami
... nancsak megmelegít, mosolyba rín-
... bennünket: az érzés, ahogyan csak
... atalok tudnak hinni és remélni.
... Ért bizony úgy van, ahogyan annak
... én a Káté-ból felelték a tiszteletes
... nek.

- Mi vagy te?
- Én ember vagyok.
- Hány fő részből áll az ember?
- Testből és lélekből.
- Szegény Csiki Jóska, aki a konfir-
... rára való készülődésénél a háttan
... bített áll, eleget szidta a tiszteletes
... "Nem megmentem te gyermek,
... egyelőbb a lelket mond!" (Igy kö-
... belte!)

De Jóska, akit különben nagyon
... rettek — már csak azért is, mi-
... a mosónőnek gyermeke volt, erős
... ségében — böhögy vigyázott,
... kezkezesen a „testet” mondta elő-
... Talán meztelenségét akarta meg-
... telti ezzel, ahogy elkéne nesze-
... ül beoson az egyházterembe?...
... tudam.

Jóska, a Káté, a tiszteletes úr zsong-
... kóval jöttem s így nem csoda, ha
... ost hirtelen sziven üt a tavasz.
... Hiszen a szeretemben is az az igaz,
... olyan erős, olyan lángoló, olyan
... kuláttan tisztá! Amilyen az a régi...
... ő volt! Tizenöt éves korom idején.
... A székelyt hamar sorba állítja az
... t. Nincs sok ideje az ilyen „bolond-
... okorrá”... Férfit, asszonyt egyfor-
... tan. S a boldoságon szerelmes sziv
... tgon hamar a dolgos kézbe sikkít.
... De amig gyermek, joga van az
... eszme is.

Azért merészlelek írni erről az idő-
... , amikor Olgát, a tiszteletes úr kék-
... me leányt szerettem.
... Tártam rá egy évet. Hogy egyszerre
... infirmálhosszunk.

Ebből a hosszú évből három jelen-
... tőbb dolgot tudok visszaemlékezni.
... Az első akkor történt, illetve az
... lt, amikor a díszes kökerítésnek —
... nyelgen belül álmaim álma lakott —
... váglyását a „gonosz” nagymama be-
... oszította.

Világ vége lett! Nem tudtam elkép-
... lni, miért édesem élni, mit ér az
... t, ha nem láthatom őt.
... A másik?...

Hát igen: Összevesszünk! És vala-
... mszor a város utcán szembe talál-
... ztunk, arcunk bibortáiban égtek,

szemünk elővegesedett, szivünk a tor-
... kunkban vert, — de nem közönlünk
... egymásnak.

A harmadik, mi lehetett volna más,
... mint a nagy kibékülés!
... Vacsorára voltunk hivataloslag, nagy
... társaságba, szüteinkkel együtt. Mint
... csak amolyan kis gyerekek. Messzire
... álltettek egymástól, mert tudták miről
... van szó.

S akkor... a töltött káposzta és a
... pulyka közötti időben egyszerre csak
... valamit arcul ütött engem.

Egy kenyérgalacsin volt.
... És elkezdődött a világtörténelem
... legnagyobb kenyérgalacsin csatája!...
... Reggelig tartó csárdással fejeződött
... be. Azt hittem, minden pillanatban
... összerogyok a boldogságtól!

Szóval ez az év kitűnően telt el.
... Március felé készülődni kezdünk a
... konfirmációra.

Az apa, a tiszteletes úr, szelíd mo-
... sollyal, megértő átfafogsággal nézte et
... az ártatlan gyermek-vonzalmat. És
... annak rendje és módja szerint szepen
... el is tervezett mindent.
... Csupán aztal nem számolt, hogy

éngem közben a tavasz megbolondít
... s a leckeórák után hazakísérés formá-
... jában egy gesztenyehajó, nagyszemű
... leánykához pártolok át.

Igy tört ki a „botrány”... S amí-
... kor a konfirmációt megelőző napon a
... felállítás rendjét intéztük, dacosan
... feleltem:

— Nem állok elsőnek. A harmadik
... leszek!

Elérkezett a nagy nap. Ünneplőbe
... öltözve léptünk be a nyírfajogokkal,
... pünkösdi rózsákkal roskadásig díszít-
... tett templomba... Szegény Csiki Jós-
... ka barátom csillagokat látott, úgy szo-
... ritotta lábát a cipő.

Másik felől jöttek a leányok.
... Már akkor nagyot dobbant a szí-
... vem, egy pillanatra meginogtam elha-
... tározásomban. Olgának — szöke ho-
... jához, kék szeméhez — jobban állott
... a fehér ruha, mint az én kedvence-
... mem... Gyöngörű volt!

Nem rézletem meggy. Sok-sok ne-
... ház perc következett. Igultam a fele-
... léseért... imámba loptam: mégis, ő az
... igaz!

Amikor pedig feljött az orgona,
... megszokhatték a nyírfalevelek és a
... tiszteletes úr áldólag terjesztette szét
... kezét Olga és az első fű fején... ab-
... ban a pillanatban éreztem, tudtam,
... hogy ezért a mulasztásért talán egész
... életemen keresztül vezekelni fogok.

JEGYEZD MEG!

LÉGYPISZKOK SÁRGA- ÉS VÖRÖS- RÉZEN.

Dörzsöljük be az elpiszkolt részt
... olajjal, hagyjuk pár pillanatig rajta
... s dörzsöljük puha ronggyal míg a
... réz tiszta és fényes nem lesz. Szükség
... esetén megismételjük az eljárást. Nagy-
... on könnyen eltávolíthatjuk a légy-
... piszkot, ha uyersen reszelt krumpilt
... teszünk rá, néhány percig rajta
... hagyjuk, azután, ha megszáradt,
... puha ronggyal vagy kefével ledör-
... zöljük.

ESŐERNYŐ TISZTÍTÁSA.

Ha az esőernyő piszkos, alaposan
... bedörzsöljük meleg szappanos vízzel,
... amihet, ha az ernyő nagyon piszkos,
... kevés szalmiakszeszt is önthetünk.
... Természetes, hogy az ernyőt addig
... hagyjuk kifésztve, míg teljesen meg
... nem száradt.

SZIVARSZAG ELTÜNTETÉSE

Ha nem akarjuk, hogy a szobában
... erős dohányszag legyen, akasszunk
... fel benne egy nedves szivacsot, amit
... napközben többször újra megvizesít-
... tünk.

ABLAKÜVEG TISZTÍTÁSA.

A vízzel való lemosás mellett a kö-
... vetkező eljárás is nagyon jó: vágjuk
... ketté egy nyers, meghámozott
... krumpilt s dörzsöljük le ezzel a pisz-
... kot az ablaküvegről. Öblítsük utána
... tiszta vízzel és dörzsöljük szárazra.
... Ajánlatos az öblítővízbe kevés spiri-
... tuszt tenni, ettől az üveg hamarabb
... szárad s tükröfénysé lesz.

Nagyon megkönnyíti az ablaktisz-
... títást, ha az üvegtáblákat mindennap
... ledörzsöljük újságpapírral. Így
... minden por és piszok könnyen le-
... jön s az ablak mindig kifogástalanul
... tiszta. Ha ezt megszokjuk, sokkal rit-
... kábban kell ablakot mosni s ezzel
... sok időt és fáradságot takarítunk
... meg. Ha az ablak nagyon piszkos,
... dörzsöljük le először tiszta ecettel,
... aztán vízzel s dörzsöljük szárazra.

HOGYAN TARTHATJUK SZÁRÁZON A PINCÉT?

Ha a pincét szárazon akarjuk tar-
... tani, ferdére állított pöchlápra klór-
... kalciumot teszünk. Ezt állandóan ott/
... kell tartanunk, s mert a klóralkálium
... nyeli a nedvséget s folyékonyvá
... válik (ezért tesszük a pöchlét ferdén),
... jó, ha alkalm... edényt teszünk alája.
... Ha a klóralkálium átnedvesedik, újat
... kell helyébe tenni.

Egészségügyi tanácsadó:

Mit kell tudnunk a kiütéses tifuszról?

A nagy háborúk kísérő jelensége a kiütéses tifusz. A régebbi a az 1914-es világháború alatt e betegség épp úgy szedte áldozatait, mint a második világháború alatt. A középkorban nagy járványokat okozott és gyakran dülta végig egész Közép-Európát. A régebbi időkben hazánkban is elég ismert betegség volt, ma azonban alig ismerjük csak Oroszországtól fordult elő s hogy ma mégis előfordulhat nálunk is, azt a mai rendkívüli nehéz védekezési lehetőségeknél talajdonítottuk. Az utolsó nagyjárvány elterjedését az első világháború alatt és az utána következő években érte el. 1920-24 között, az oroszországi járvány idején, 25 millió ember betegedett meg e betegségben s közel 3 millió esett áldozatul.

Mintegy tíz napi lappangási idő után gyorsan fellépő rázóhőzeggel és magas lázzal kezdődik. A láz mindvégig igen magas, 40 fok C. körüli s jellemzője erős fáradtság és zavart tudat, kísérője még az étvágytalanság is. A beteg arca dűzadt, kékes-vörös, szemhéjai kissé megdagadnak, fülzúgás és általában gyöngesed, továbbá nem egyszer erős börgörurut, sőt tüdőgyulladás is járul hozzá. A láz fellépése után 4-5 napra jelenik meg a foltoslag egyik legjellemzőbb tünetet: a kiütés, amely elborítja az egész testet, de leginkább a vállakon, a hason és a mellkasokon kifejezettebb. A kiütések a fakó-sárgás bőrön sűrűn elhínított gombostüfejnű, lencsenyi, szennyes, lilás-piros, később pedig sáfránys-barna színűek. Egy-két nap múlva azonban a kiütések elszíntelenednek a s betegség 10-14-ik napján szivbénulás következében - amit a kórokozók testből felszabadult mérgező anyag idéz elő - beáll a halál, vagy szerencsésebb esetben a lázatlanodás folytán a gyógyulás. A gyógyulás utáni gyengeség és hosszú időt vesz igénybe s előfordulhat az is, hogy szívbaj vagy idegrendszeri elváltozás érjen a kifelől láz emelkedés, aki a betegségen egyszer átesett, az többet már nem kapja meg.

Járványos vidéken minden lázas beteg, ha lázas állapota másként nem vonagrázható, fertőzésre gyanús, és ezért a leg gondosabban elkülönítendő mindaddig, amíg az ilyenkor egyedül elzárva lévő vérvizsgálat nem tisztázza a betegség milyenségét.

A halálózasi szakélet igen változó. Különösen az idősök, 40 éven felüli korosztályokban veszélyes. A járványos vidékek átveszeli lakossága (oro-

szok, ukránok) átlag csak 5 vagy 10 százalékan esik áldozatul a betegségnek.

A kiütéses tifusz kórokozájának kedvelt tartózkodási helye a beteg ember vér- és érendzsere, továbbá a fertőzött ruhatejű gyomra. A fertőzés forrása tehát a beteg ember, egyetlen terjesztője pedig a fertőzött ruhatej.

A fertőzött területeken járványok akkor lépnek fel, ha nagy túlszűrttség folytan a tetvek elszaporodására és szóródására bő alkalom nyílik, a tisztálkodás hiányos, a táplálkozás

pedig egyoldalú és a túlfeszített munka miatt az emberi szervezet elgyengül és csökken.

A betegség tovább terjedése a rendszeres tisztálkodással, tehát a tetvektől és teljes elkerülése útján érhető el. A már fellépett betegséget megelőlni meg kell szüntetni. Általában lezáró gethetjük azt is, hogy a tetveszártat e kéthetenteként fehérmennyű cserevel más elkerülhetjük, mivel legalább kétheti idő kell ahhoz, hogy a lerakott sörtekből ivaréletet tetű fejlődjön ki. A kiütéses tifusz ellen védőoltáshoz szükséges védőoltóanyag előállításán rendkívül körülményes, ezért mindenkinél előrendű kötelessége a betegség elleni védelem.

(—)

Orosz pünköszt Szeretfalván

Szeretfalván kiáltja harsány hangon a jegykezelő. Késik a pesti gyors, itt kell bevárni. A frissítőért, újságért, cigarettáért lezsaló utas elé mozdalmak kép tárul. Szeretfalva, Beszterceb-Naszód vármegyének legforgalmasabb állomása. Alig 2 éve, hogy a Szeretfalva-décsi vasútvonal megnyitására megérkezett Kormányzó nrunk az új vasútvonal elágazópontja felé kifejlesztett nemzetiszínű szalg ünnepélyes átvégzésével átadta a forgalomnak azt a vonalat, mely Szeretfalvától indul ki, hogy acélkarjaival magához ölelje a Székelyföldet. Azóta ezen a vonalon áramlik az élet lüktető elvengése a csilbi, háromsziki medencébe, a hegycsúcsok vezető völgyek hajsztáterein és a Hargitán átvezető utak mentén a legelgudogtató falvak felé. S ezen a vonalon szállják szerte az országba Székelyföld kincsét. Minden jel arra mutat, hogy Szeretfalva hatalmas csomópontja fejlődik ki.

Ma híven tükrözi az időket. Honvédek, munkaszolgálatosok, átvonuló német csapatokat, oroszokat szállító vagonok várakoznak a szerevényünk mellett. Az állomás tágas előterében tarka csoportok verődnek össze. A váróterem szívtámlás fölfalócaín körbenülve német katonák kártyáznak. A hajlásnak egész serege „kibécel” s a ki nem játszott lapok esélyeit sűrű poharazgatás közben hangosan vitatják.

A vezetéknel derékig vetkőzött honvédek mosók le az út porát. A mosakodást a szivatványzás beszélt látványosság. Ketteivel hármasával mosakodnak. Egyik a vezeték hatalmas szivatványkarját kezeli. A másik kettő a csap alatt várja a hús zuhanyt, amely szeszélyesen hol cseppenkedt, hol meg új hatalmas sugárban ömlik a mosakodókra, hogy azok hangos kiáltózá-

saira mindenömmel augszóljanak és deris érdeklődéssel szemlélik a vízről csillogó barna testek izmainak játékát.

A legnagyobb csoport egy orosz vagon előtt sereglett össze. Az érdeklődés középpontjában Rudi László őrmester áll. Kiderül, hogy az őrmester úr folyékonyan beszél oroszul. Megindult hát tolmács útján az ismerkedés. Miért vannak az orosz vagonok felzúdítva? „Mert pünkösztől ünnepünk ma először szabadon anyit év után”, mondja egy sákkalás orosz. Kérdezzé meg tőle őrmester úr, hát hisznek ők Istenben? Figyeljük az orosz arcokat. Nem mosolyognak, komoly nézőcsükből kifutóhatjuk a feleletet. De már mondja is az öreg Dimitrij: hiszünk, azért is ünnepelünk. Milyen vallásnak? Görögkatolikus vagyunk, de nincs vallásunk, popánkat lelőtték, csak litokban imádkozunk. A gyermekeik imádkoznak? A körben álló orosz asszonyok szeme könnyel telik meg. Szafin elveszi a gyermekeiket, a kolchozban nevelik őket és ott nincs ki beszéljen nekik Istenről.

Szeretitek Szafin! Eyszerre mindenik haragosan int. Mind beszélni kezd. Mit mondanak? Azt mondják, hogy nem szeretik, mert miatta vannak most itt. Ő a oka, hogy vándorok lettek. „Nem sokat vezitettek” mondja valaki, úgy sem volt semmijük. De hogy nem volt és ha úgy is lenne, a hazáját veszítette el mindent, érvel az öreg vállbőr. A hazátlanok felett megindult vitára most már az oroszok figyelnek érdeklődéssel és kérdés tekintéllé néznek a tolmácsra. Miféle megindulj miről van szó, a legelőgebb beszélni kezd. „Mindent ott hagytunk. Volt házuk, állataink, földünk is volt. És imádkozunk az úton előtt. Aztán elvitték popánkat. Elvették állatainkat. Hoztak gépeket és azt mondták,

ha közösen műveljük a földet. Ére a termés sem lett a miénk. Be kellett szolgálatni mindent. S amit csakapunk alig volt elég, hogy megmentsen az éhhaláltól. Idegen lett föld és vezetők mindenből kifertak. Dimitrij sovány arcán mely árdák tanuskodnak az ellőttöt ne: időkről.

Az esti szellő melabús orosz dallant hoz felénk. Távolabb, zöldségokban fiatal orosz férfiak és nők balajja mellett dalolgtatva, pünköszt ünnepeinek a sajóméti magyar romáson.

Messze a Volgától, mindenből kizava földönfutókként, azt sem tudja levá, merre viszi őket végzetük. El lesz a végálmás s mégis ünneplőnek, sivar ottthont díszítnek. Livikből feltörő édes-bús melódiáknak lefolyott ősi óri fájdalma sir. Hisznek a győzelemben. Hisznek abban, hogy egyszer a mozdony víziszivelt őket elhagyott otthonukba s élet áldott lehetőségét bontakoznak az orosz földön is. (a.)

EMKE POSTA

Újabb tagjaink

Borsabánya Máramaros-megyei közönség *Wieland János* plebánus az MKE ügyelnek régi buzgó pártfogója munkatársra 32 tagot gyűjtött, akikből egyben a tagdíjakat is beszedte és ozzának juttatta.

Ugyanakkor *Tárczy István*, az MKE régi ügyes szervező munkatársa Kolozsváron számos új tagot szerzett, több régi tagunknál pedig az ídíg fizetett tagdíjat a helyzetre való átkintelt felemeltte. Ugyancsak ő jabb 2 alapító tagot szerzett Kolozsváron az EMKE-nek *Dr. Asztalos Andor* ügyvéd választmányi tag és *Dr. Urnósi Károly* ügyvéd személynén. A 2 új alapító tagot szeretettel közzétjük és példájukat jobb helyzetben lévő magyarjainknak, főleg pedig ezetőlbb szerepet játszó magyar testvéreinknek követendő példaképpen ajánljuk.

Doboka község múltja és jelene madártávlatból

A Kolozs megyei Doboka község múltjáról és jelenéről *Borbély Lajos* szagató, az EMKE Eln. osztályának főnöke igen érdekes és tanulságos adatokat gyűjtött egybe, melyeket az lábbiakban közlünk:

Kolozs vármegye északkeleti szélén, egy, a Kis-Szamosba siető patákoska völgyében, a Válaszútról Kendőlőn, Páncélesehen és Csákgörbön keresztül Szurdakra, illetőleg Zibóra vezető út mellett fekszik a kuri-labanc korig úgyszólván még tisztá magyar, ma nagy száralékban románok által lakott kis község: Doboka. Egykori híres vára hajdan nevezetes magyar nemzetségek ősi fészke, országvezetők találkozó helye, nagy magyar vidék természetessé közepontja volt.

Múltjából érdemes felidézni a következőt: A „Doboka“ elnevezéssel s a Bástsa korszakban lerombolt, ma már nyomeiben is alig látszó, hármass fallal és mély sáncokkal körülövelt várral kapcsolatban már 1070-ből vannak írásos emlékek, attól kezdve az a név így is mint község, úgy is mint vármegye gyakran szerepel.

Első birtokosaként a kuruc háborúkig országos viszonylatban is híres családok nevei szerepelnek, mint a Dobokaiak, Bánffyok, Drágffyok, Rhédeyak, Kornisok, Bessenyeiek, Káll-Kunok stb., akikből nemesak főispánok, hanem alvajdák, vajdák, sőt bánok is kerültek ki. A kuruc-korszak után aztán már gyakoriak a Soós, Babos, Berecki, Vagner, Hodor, Csató, Kis, Persa, Prolán és Hosszu nevű nemes családok nevei is.

Így 1501-ből származó feljegyzés szerint a község határrészei; Medvés, Kenderkút, Verőteny, Kántorberke, Sósúdló, Magyarórs, Kortvélyes, viszont 1760-tól ilyen dióünevek is olvashatók: Dumbrava, Braniste, Pójana, Gare, Vie, Strimbe és Piatra. A reformáció előtt a román, egyházának két nagy temploma és virágzó iskolája volt itt s ezt a községet, mint nagy jövedelmű esperesi székhelyet tartották nyilván. A vallásújítással az egész község unitáriussá lett, majd 1796-ban összes magyar lakói a református hitre tértek át s részükre Istent házat és paplakot az elpusztult román, kat., illetve unitárius templom romjából az utolsó unitárius főgondnoknak, Káll-Kun Istvánnak árvegyve. Keserű Zsófia építtetett, mely aztán kb. 120 év után nyert megújítást. A ref. egyházkerület kétszer tartott e községben zsinatot, másodszer 1793-ban.

Tizennyeg egymásután következő papja egyikéről sincs feljegyzés, hogy felekezetenek iskolás gyermekeket tanította volna, azt azonban tudjuk, hogy pl. 1898-ban, két évvel a milleniumi ünnepségek után, a község magyar gyermekeit a gör. kat. felekezeti iskolába jártak, mely iskolát a miniszter a kir. tanfelügyelő előterjesztésére mindenféle tanszerrel bő-

ven ellátott, s a „kötelességét híven teljesítő tanítóját“ pedig államségyezte. Az akkori gör. kat. papról azt olvashatjuk, hogy az iskolára különböző gondja volt.

A község jelene az 1942. június havában tett látogatás alapján így fest: Határa 3935 kat. hold, lakóinak száma 1773. Tisztá magyar család van 18, ebből 5 magános személy. A 18 család összes lélekszáma 78, melyből 13 román. kat., 4 unitárius, a többi ref. vallású. Ezeket kívül van a községben 6 ref. vallású cigány család, akik magyar anyanyelvűnek mondják ugyan magukat, de otthon románul beszélnek. Létszámuk 32. Van még 13 vegyesen magyar-román család 53 taggal, kik közül 3 román. kat., 15 ref., 35 pedig gör. kat., valamint 5 ezek mindegyike románul értékelik egymással és több-kevésbé a gör. kat. templomba jár. Vegyes család a 300 éve Dobokán lakó Babos ivadékból 4, továbbá 2 Kézdi, egy Barta, egy Jékely s egy Berecsky.

Az egyik Kézdi, 7 gör. kat. vallású gyermekkel, kik közül 4 fiú és 3 leány, a ref. egyház harangozója.

A tisztá magyar családok közül 14-nek mindhárom szomszédja román. Az egyetlen magyar birtokoson kívül, kinek kb. 800 kat. hold földje van, a többi 6 földműves családnak 25 gyermeke, 10 marhája és 4410 P. bevallott adóssága mellé összesen van 24 holdja, melyből egy lélekre alig jut kétharmad hold. Nem nehéz kiszámítani, hogy ugyanakkor, ugyanott egy román lélekre háromszor annyit esik. A 18 magyar család közül 10-nek nincs háza, ezekből az egytől egy 3 gyermekek földműves. Van aztán egy útor, két iparos, négy tanító és két köztisztviselő.

A magyar hitfelekezetiük közül csak a reformátusoknak van helybepapjuk. A község gyermekeinek oktatását négy tanító látja el, kik közül három román. kat. s egy unitárius vallású.

Doboka egy azon községek (száza) közül, melyeknek múltját és jelenét érdemes tanulmányozni s abból a tárgyalások következtét levonni, de nemesak a történetírőknek, hanem a szociológusoknak, nemzeti és nemzetiségi politikusoknak, hazai és külföldi utazóknak, a közigazgatás és közoktatásügy vezetőinek, a nemzeti gazdaságoknak és egyháziakoknak. — és olvasni pedig mindazoknak, akiket ő nemzeti dicső múltján kívül magyar néppünk jelen sorsa mellett jövője is közmolyan érdekel.

(—)

„Magyar Nép“-et terjesztés magyar kötelesség!

NYÁRI RABLÓ

Irlta: RÁKOSI VIKTOR.

Ha valaki nekem július 24-dikén azt mondta volna, hogy július 25-dikén az arcomon két daganattal több, nyomban pedig egy foggal kevesebb lesz, a szemem közé nevettem volna.

Pedig tényleg úgy történt. Július 24-én arcom még egészen sima volt (nem számíto a köröshegy) borbély által arcomon beretődával négezett vívvagokartokat nyomtat), nyomban pedig büszkén állott az a fog, melket tizenöt év előtt B. Miklé Domokos fiamat meg először, Izsia törle te a koromját másodsor és (senki többet) Vojna recsegiette meg harmadszor, mely operáció közben az orvos háromszor eljárt, e-obb úgy harcolván körül engem a szobában a haropfogónál fogva, mint hajiana a löve.Lara Kötölt bünösöket szokták harcolni.

Fogam pedig, főbűszkeségem, gyermekkorom egyetlen emléke, állt, mint Komárom bevehetetlen vára.

Tejszik tudni, én családoddal együtt Balaton-Bikityen nyaralok. Az igazi nevént nem mondom meg.

De térjünk át a történetre. Balaton-Bikity nagyon érdekes fűrd. Csupa pesti lakik benne. Tílen nem exiszlak nekem meg a férfiek monatóddal, mely már a francia bohózatokból is ösmeretes.

Érdekes ilyenkor az állomás, a hol száz asszony elegánsan öltözködve várja a férjét. A peronjegy-jövedelmek kifizetné a délbasut egész nyári forgalmának költségeit, ha fizetnének peronjegyget.

A férfiek vasárnag este, vagy hétfőn hajnalban elutaznak, s az asszonyok szinte száznakozva néznek arra az egy-pár férjre, aki ott marad. Nagyon gúhósek lehetnek szegények. De aztán henniszbe, csónakázásba, kirándulásba mégis csak ránk szorulanak, miránk van szükség, mint holligotokra, akkor is, ha a kisasszonyok zomorózi vagy énekelni akarnak, így tehát kedden délután már kezdünk tekinténi nek örvendési. S örvendünk egész addig, míg a férfiek onnata nem futják.

Egész héten gyanus alakok járkat a villatelepen. Oláhcsigányok, akik magukat székegyeknek mondják és toronóidai szönygeket árulnak. Szinte örült a lélkünk, mikor két jóaravól hiteles bánfyyhunyadi asszony állított be kolostorségi varrossal.

Egy szerdi napon beköszönt a villámba egy idősebb ember, aki egy darab fából készült legyezöket árult. Egyes mesterséa volt.

— Hol tanulta ezt?
— Gondolhatja az úr.
— Biz' én nem gondolom.
— Hol lehet az illyesmit tanulni?
Látja, hogy rabunka.

— Vácon?
— Felsőbb iskolában. Illaván.
— Moga ült Illaván?
— Tíz évet. Bár még most is ott ülnek. Sohse volt olyan jó dolgom, mint ott. Megvolt a rendes, jó koszalom, nyugodt életem. De hát oda bajos bejutni, protekció kell hozzá.
— Hát ez a szabad élet nem jó?
— Mit ér az olyan embernek, akinek nincs családja, otthona? Illaván úgy megszoktam, hogy riva lakodtam, mikor kitétek a kapun. Mikor éhes vagyok, mindig ott álmodom, hogy kongatják Illaván a delet és hajtának bennüket ebédelni.

Es ez az ember végigjárta a villatelepet és mindenütt eldicsekedett, hogy ő tíz évet ült Illaván s szeretne visszakérülni. Az asszonyok persze holtra rémültek. Mesélték, hogy a volf jégene egy kis szemlét tartott Balaton-Bikityen, mert itt szándékozik végrehajtani azt a tettet, mely őt vissza-segítse Illavára. Azonnal akadt egy kertes, aki az állította, hogy töle azt kérdezte: melyik villában laknak gazdagok.

— De különben jól érzi magát Balaton-Bikityen? — monddám.
— Oh, nagyon jól, már három kilöt hitam.
— Otthon persze megnyugottam az asszonyokat, hogy a legyezös feyene már lábba verve halad Illava felé, Egy kicsit megcsillapodtak.
— Este volt, szép csillagos, holdfényes este. A verandán vacsoráltam kedves családdal és azt számítottam, hogy a balaton-bikityi marháadászról követezete egy felntöt öbrökre az ára jelenleg Somogyban három ezer forint lehet. Az összes verandákon vacsoráltak köröskörül.
— Egyszerre csak Tiesék villájának kapujában megjelenik a szobalány és remúlten sziklotzni kezd:
— Csendör, férji, csendör! Hol egy férfi? Rabló van az ágy alatt!
Két ugrással a kopunál termettem. Mert így okoskodtam: csendört és férjit kiabáltuk. Férjit azért, hogy csendörért fusson, csendört azért, hogy megfogja a rablót.
— Egy szolgálatot tettem, a nélkül, hogy életemet kockáztattam volna.
— De számításom balul ütött ki. Mire kiértem, a verandák már mind üresek voltak s az asszonyok egész passzióval sziklottak az utcán. Amint meglátottuk, egyszerre mind fölkiáltottak:
— Hála Isten, egy férjit! Kérem, menjen azonnal a Ties-féle villába, ott egy rabló van az ágy alatt. Fojja meg.
Fogjam meg? Könnyű ezt mondani. De meg minek zomark, örüjünk, hogy tudjuk, hogy az ágy alatt rejtik. Csak nem fog évekig ott maradni? A szezon végével ki kell bujnia. Hátha csak nyaral? Hátha csak olyan nyári fűrdőrabló?

— És az asszonyok, mondok, mint egyetlen férjit, megröhantak, hogy azonnal jelenitem föl az illavai a csendör-segen.
— Azonnal a csendörsegit laktanyára siettem, mert nekünk Balaton-Bikityen rendes csendörsegitünk van. A legénysegit fűrdött, csak az örsvezöt volt ottthon. Meglehetös kétkedéssel fogadta följelentésemet.
— Kérem, ösmerem ezt az embert, nem veszedelmes.
— De azért jól lesz beszélni vele a megillanti neki, hogy ide visszajöjjen.
— Majd nyugázzunk mi, hogy ide többet be ne vigye a lábt. Csak lessék nyugodtan lenni.

— Ház én nyugodt vagyok, gondolám, de volnát te egyetlen férjit a Spár István-utcában.

— De különben jól érzi magát Balaton-Bikityen? — monddám.

— Oh, nagyon jól, már három kilöt hitam.

— Otthon persze megnyugottam az asszonyokat, hogy a legyezös feyene már lábba verve halad Illava felé, Egy kicsit megcsillapodtak.
— Este volt, szép csillagos, holdfényes este. A verandán vacsoráltam kedves családdal és azt számítottam, hogy a balaton-bikityi marháadászról követezete egy felntöt öbrökre az ára jelenleg Somogyban három ezer forint lehet. Az összes verandákon vacsoráltak köröskörül.
— Egyszerre csak Tiesék villájának kapujában megjelenik a szobalány és remúlten sziklotzni kezd:
— Csendör, férji, csendör! Hol egy férfi? Rabló van az ágy alatt!
Két ugrással a kopunál termettem. Mert így okoskodtam: csendört és férjit kiabáltuk. Férjit azért, hogy csendörért fusson, csendört azért, hogy megfogja a rablót.
— Egy szolgálatot tettem, a nélkül, hogy életemet kockáztattam volna.
— De számításom balul ütött ki. Mire kiértem, a verandák már mind üresek voltak s az asszonyok egész passzióval sziklottak az utcán. Amint meglátottuk, egyszerre mind fölkiáltottak:
— Hála Isten, egy férjit! Kérem, menjen azonnal a Ties-féle villába, ott egy rabló van az ágy alatt. Fojja meg.
Fogjam meg? Könnyű ezt mondani. De meg minek zomark, örüjünk, hogy tudjuk, hogy az ágy alatt rejtik. Csak nem fog évekig ott maradni? A szezon végével ki kell bujnia. Hátha csak nyaral? Hátha csak olyan nyári fűrdőrabló?

— És az asszonyok, mondok, mint egyetlen férjit, megröhantak, hogy azonnal jelenitem föl az illavai a csendör-segen.
— Azonnal a csendörsegit laktanyára siettem, mert nekünk Balaton-Bikityen rendes csendörsegitünk van. A legénysegit fűrdött, csak az örsvezöt volt ottthon. Meglehetös kétkedéssel fogadta följelentésemet.
— Kérem, ösmerem ezt az embert, nem veszedelmes.
— De azért jól lesz beszélni vele a megillanti neki, hogy ide visszajöjjen.
— Majd nyugázzunk mi, hogy ide többet be ne vigye a lábt. Csak lessék nyugodtan lenni.

— Ház én nyugodt vagyok, gondolám, de volnát te egyetlen férjit a Spár István-utcában.

— De különben jól érzi magát Balaton-Bikityen? — monddám.

— Oh, nagyon jól, már három kilöt hitam.

— Otthon persze megnyugottam az asszonyokat, hogy a legyezös feyene már lábba verve halad Illava felé, Egy kicsit megcsillapodtak.
— Este volt, szép csillagos, holdfényes este. A verandán vacsoráltam kedves családdal és azt számítottam, hogy a balaton-bikityi marháadászról követezete egy felntöt öbrökre az ára jelenleg Somogyban három ezer forint lehet. Az összes verandákon vacsoráltak köröskörül.
— Egyszerre csak Tiesék villájának kapujában megjelenik a szobalány és remúlten sziklotzni kezd:
— Csendör, férji, csendör! Hol egy férfi? Rabló van az ágy alatt!
Két ugrással a kopunál termettem. Mert így okoskodtam: csendört és férjit kiabáltuk. Férjit azért, hogy csendörért fusson, csendört azért, hogy megfogja a rablót.
— Egy szolgálatot tettem, a nélkül, hogy életemet kockáztattam volna.
— De számításom balul ütött ki. Mire kiértem, a verandák már mind üresek voltak s az asszonyok egész passzióval sziklottak az utcán. Amint meglátottuk, egyszerre mind fölkiáltottak:
— Hála Isten, egy férjit! Kérem, menjen azonnal a Ties-féle villába, ott egy rabló van az ágy alatt. Fojja meg.
Fogjam meg? Könnyű ezt mondani. De meg minek zomark, örüjünk, hogy tudjuk, hogy az ágy alatt rejtik. Csak nem fog évekig ott maradni? A szezon végével ki kell bujnia. Hátha csak nyaral? Hátha csak olyan nyári fűrdőrabló?

— És az asszonyok, mondok, mint egyetlen férjit, megröhantak, hogy azonnal jelenitem föl az illavai a csendör-segen.
— Azonnal a csendörsegit laktanyára siettem, mert nekünk Balaton-Bikityen rendes csendörsegitünk van. A legénysegit fűrdött, csak az örsvezöt volt ottthon. Meglehetös kétkedéssel fogadta följelentésemet.
— Kérem, ösmerem ezt az embert, nem veszedelmes.
— De azért jól lesz beszélni vele a megillanti neki, hogy ide visszajöjjen.
— Majd nyugázzunk mi, hogy ide többet be ne vigye a lábt. Csak lessék nyugodtan lenni.

— Ház én nyugodt vagyok, gondolám, de volnát te egyetlen férjit a Spár István-utcában.

— De különben jól érzi magát Balaton-Bikityen? — monddám.

— Oh, nagyon jól, már három kilöt hitam.

— Otthon persze megnyugottam az asszonyokat, hogy a legyezös feyene már lábba verve halad Illava felé, Egy kicsit megcsillapodtak.
— Este volt, szép csillagos, holdfényes este. A verandán vacsoráltam kedves családdal és azt számítottam, hogy a balaton-bikityi marháadászról követezete egy felntöt öbrökre az ára jelenleg Somogyban három ezer forint lehet. Az összes verandákon vacsoráltak köröskörül.
— Egyszerre csak Tiesék villájának kapujában megjelenik a szobalány és remúlten sziklotzni kezd:
— Csendör, férji, csendör! Hol egy férfi? Rabló van az ágy alatt!
Két ugrással a kopunál termettem. Mert így okoskodtam: csendört és férjit kiabáltuk. Férjit azért, hogy csendörért fusson, csendört azért, hogy megfogja a rablót.
— Egy szolgálatot tettem, a nélkül, hogy életemet kockáztattam volna.
— De számításom balul ütött ki. Mire kiértem, a verandák már mind üresek voltak s az asszonyok egész passzióval sziklottak az utcán. Amint meglátottuk, egyszerre mind fölkiáltottak:
— Hála Isten, egy férjit! Kérem, menjen azonnal a Ties-féle villába, ott egy rabló van az ágy alatt. Fojja meg.
Fogjam meg? Könnyű ezt mondani. De meg minek zomark, örüjünk, hogy tudjuk, hogy az ágy alatt rejtik. Csak nem fog évekig ott maradni? A szezon végével ki kell bujnia. Hátha csak nyaral? Hátha csak olyan nyári fűrdőrabló?

Régi történetek

A kegyetlen öreg Belezant olykor nagy félelem lepte meg minden ok nélkül. Azt érezte, hogy fenyegetik őt és lesnek rá azok az elevenek és holtak, akiket valaha bántott. Ilyen időszakokban katonái őrzetet kért maga mellé.

Egy szer pesti palotájának kertjében is ilyen őrszem állott. Az öreg gróf kora hajnalban arra ébredt, hogy nem hallja a katoná lépteit.

Ejnye, hát elaludt a gazember? Belezant leosont a kertibe s előre örült, milyen hatalmas nyaklevesselel fogja a katonát fölzerezteni.

A bakancsos azonban nem aludt: egy cseresznyefán volt s ott eddelgette a jó éretlen cseresznyét, puskája pedig a ház falához volt támasztva.

A gróf felbőszült ezen a kötelesség-mutatászon. Kapta a puskát, ráfogta a rémült legényre és ráordított:

— Edd meg mind a cseresznyét, vagy felölök.

— Kegyelem, méltóságos uram! — rimánkodott a szegény bakancsos, hiszen már nem fér belém.

— Ha nem eszel mindjárt, meghalsz! — üvöltötte Belezant s felhuzta a ravaszt.

A katonára erre aztán engedelmesskedett. De mikor egy órányi ideig evett, könyörögve fordult a grófhöz, ki még mindig nem vette le róla a puskát:

— Engedje el a többi, méltóságos uram!

Belezant már ügyis betét a látványval s így szólt:

— No nem bánom! — dörögte röviden. — Nesze a puskád.

A legény megragadta a fegyvert és legott reá célozott vele a grófra:

— De most meg a méltóságos úr eszi meg a többi, fel a fára!

— Mit? Te nyomorult! Agyonlövetelek!

— Csakhogy előbb én lövöm agyon méltóságodat!

— Összetiporlak!

— Eszi, vagy nem eszi az úr? — kiáltotta a katonára és olyan mozdulattal tett a puskával, hogy gróf Belezant Sámuel nem vitakozott többé. Hanem szépen felmászott vén testével a fára.

Mikor a borzasztó lakoma véget ért s a fán egy szem cseresznye sem volt, a kegyetlen úr hűszen rohanat föl palotájába és fogatott, hogy az őberterhez menjen panaszra. De míg a kaszárnyába ért, elgondolta, hogy okosabb, ha nem dicsekszik el ezzel a históriával. Hát csak azt mondta az ezredesnek, hogy az őrt álló vitész tisztelenségét kövefektet el vele szemben.

Az őberter legott kitrombitáltatta az egész legénységet a kaszárnya udvarára.

— Mitusa meg méltóságos, melyik a vétkes.

Belezant csakhamar ráismert az ő emberére.

— Ez az.

Az őberter, hogy elejét vegye főúr mi tévedésnek, megkérdezte a katonától:

— Ismeri kend ezt az urat?

— Hogyne! vitész őberter uram. — felelt elmosolyodva a bakancsos. Más reggel együtt reggeliztünk.

A kegyetlen grófnak úgy megtetszett ez a válasz, hogy nagyot nevetett rajta; és mivel a történetet nem történeti tenni már úgy sem lehetett, azt mondta az ezredesnek:

— Különben ne tessék megbüntetni ezt a fickót... az őrdög bujjék belé.

KAZINCZY LAJOS.

Kazinczy Lajos honvédtábornok, Kazinczy Ferenc fia, 1849. augusztus 24-én Zsibón lerakta a fegyverét Grottenhujmen orosz tábornok előtt.

A fegyverletételt nagy lakoma követte. Kazinczy mindenképpen el akarta titkolni bánatát. Végre a lovakról beszéltek. Egy kedves lovát földiesérte:

— Tizennégy csatában volt velem! Előhozatta s a gyönyörű állatot mindenki megbámulta. Egy osztrák őrnagy szabolcson aranyat ígért érte.

— Nézze csak ezredes úr, mondta Kazinczy az orosz ezredesnek, hogy ugrik!

S keresztülszóktette egy kocsin.

Az őrnagy most már kétszáz aranyt ígért érte.

Nem adta oda, hanem a következő fordult:

— Ezredes úr, fogadja el tiszteltem zalogát. Tizennégy csatában volt velem!

Podig egyetlen fillérje sem volt. Mástóti kéri kölcsönt, hogy az ezredes közájáit megajándékozhassa.

Eszes és hős ember volt.

BOLOND ISTÓK DEBRECENBEN.

A lévaiak azt beszéltek, hogy ez is Bolond Istók Debrecenben született volna, egész életében nem is lett volna más ingerje, hanem hogy minden estendőben meglássa egyszer Debrecen városát. Nem is ment tovább az első háznál benne, ismét hazatért és lőborlásával megelégedett.

Innen ered a szólas, hogy bekukskántott, mint Bolond Istók Debrében.

ien kérdéseket vettem föl magamban, tényleg azonban muszáj volt es-féle villa felé futnom, nehogy asszonyok gyűvőának tartssanak.

Kapuban már az utca összes szanónéi és szobalányai együtt voltak. Érekes, hogy ahol valamit történik, a városnék az elsők, a rendőrség soklakósóbb érkezik meg. A megtámadás elől a veranda alatt volt, holdárettelgésben. A figyelem egy fiatal körül összpontosult, aki iszonyan bögyött és remegett.

— Mi történt?

— A cselészszoba egyik ágya alatt nő van.

— Honnan tudja?

— Mikor beléptem, a sötétben megéreztem a lábamat.

— Hát aztán?

— Kirohantam és ordítottam. Teszkizhott!

— Ömentem a verandára. A terített szalon már csak gyümölcs volt. Főlkörm egy gyümölcshámozó sárga és őldökli szemekkel körülhéz-

— A szobajtó be van csukva?

— Be.

— Hova nyílik az ablako?

— A ház tulsó felére.

— Nohát én a szoba ablaka alá áll és vigyázok, hogy a rabló meg ne séjkék.

— Hogyan megszökni! — könyörögött az asszony.

— Nem lehet, nagysád.

— Híndez az első szikoltást számíto, külbőlül három percig tartott. Tehát őbőstépéstől kezdve legfőljebb négy perc.

— Mint egy velencei brvó, markom-ba sorozta a barackivimozó kést, lekedtem a betett salugéret ablak ttt. Ezolatt rohonna jöttek a távolb lakó férfiak, akik botokkal fölgyerkezve behatoltak a szobába és ott találtak senkit, se az egyik, se másik ágy alatt.

— Ellenben az ablakot oly erővel nyiták ki, hogy a salugéret rám dőtt; éor kivozott el a fogam és érkezett meg a két doagnat. E sebhelyekből tudat az a hírem, hogy dulakodtam verablóval.

A láziásszongó ezzel nyugtattuk meg:

— Nagysád, ha valaki rablási számkkal elbujik egy házban, nem azzal tedi, hogy megcsipí a dadának a bót.

— De ha mégis ott volt valaki, ki betélt?

— Lehet, hogy volt ott valaki, de csak a személyben tévedett, a csiben nem. En istémen, éjjel minden b fekte. Majd ha a cselédet egyszer b ősszenesznek, meg fog tudni nagyid mindent.

Az olvasó kívánságára

Közellátási tájékoztató

Több olvasónk kérésére a jövőben rendszeresen tájékoztatóni fogjuk előfizetőinket a hivatalos árszabályozás alá eső és a közellátás tárgyát képező árucikkek piaci áráiról. A mai időkben, amikor a közellátási cikkek esetleges árfolyása sok kellemetlenségnek okozója, indokolt volt előfizetőinknek kérésre a ezért annak most is örömmel teszünk eleget.

Ezzel kapcsolatban felhívjuk előfizetőink figyelmét, hogy úgy a közellátási, mint bármily más természetű kérdésre a szerkesztőség akár levélben (kivánságnyelvvel mellékelve mellett), akár a lap szerkesztői üzenetében a legnagyobbról örömmel és pontosan ad ki-mérőt felvilágosítást.

Az eddigi tapasztalatok szerint a talusi lakosságunk legtöbb kellemetlensége a sertés eladásának merült fel, mert a sertés árara vonatkozó különböző rendelkezéseket nem ismerjük, ezért az alábbiakban a sertésre vonatkozó hivatalos szabályokat és piaci árakat ismertetjük.

A sertések forgalma, tehát azok megvásárlása és eladása tekintetében a legutóbbi időkig a 11.290/1943. K. M. és a 127.200/1943. K. M. számú rendeletekben foglaltak voltak az irányadók.

A 111.000/1943. K. M. számú rendelet tulajdonképpen inkább a beszoállítás kötelezettség teljesítésére szánt sertések forgalmát szabályozza. A zsrbeszoállítási kötelezettségét a gazdálkodó elsősorban zsrban kell teljesítenie. Ha megfelelő zsr mennyiség nem áll rendelkezésére, akkor a birtokában levő hizott sertést ajánlhatja fel megvételre az erre jogosított és kijelölt kereskedőnek, akinek nevét egyébként a községi előjáróság közhírré teszi. Megjegyzendő, hogy amennyiben a sertés által történt beszoállítási köteleesség leróvása meghaladja a kötelező zsrbeszoállítási köteleességét a gazdálkodóknak, akkor a többlet az úgynevezett szubvenciózású beszoállítási köteleességbe is beszámítható. Hogy ez mennyiben terhel a gazdálkodót, a gazdakönyvben feltüntetett adatok az irányadók.

A sertés felajánlása 1944 június hó 30-ig bármikor történhetik. A kijelölt kereskedő az általa megvásárolt sertést köteles a gazdálkodó gazdakönyvébe bejegyezni és arról vételi jegyet kiállítani, amit a gazdálkodó is aláír. Egy vételi jegypéldányt a gazdálkodó is kap.

A 127.200/1943. K. M. számú rendelet általában a 20 kg. súlyon felüli ser-

tések forgalmát korlátozó olyan értelemben, hogy 1943 december hó 1-től kezdve 20 kg. felüli, de 80 kg-nál nem nehezebb élősertést csak: 1. a gazdakönyvvel ellátott gazdálkodó, 2. a gazdakönyvvel el nem látottak közül az, aki „süldővásárlási igazolvánnyal” rendelkezik, 3. különböző állami akciók részére, 4. jogosított sertéskereskedő, 5. az Állatforgalmi Központ és 6. a Közellátási Minisztérium, illetve megbízottja vásárolhat.

A 80 kg. felüli sertést csak: 1. jogosított kereskedő, 2. az Állatforgalmi Központ, 3. az a fenti listából, aki erre az Állatforgalmi Központtól engedélyt nyert.

1944. évi május hó 26-án lépett hatályba a 109.500/1944. K. M. számú rendelet, amelyik a fentiektől eltérően akként rendelkezik, hogy a fenti időponttól kezdve 40 kg. alóli élősertét a tulajdonos bárkinek eladhat, illetőleg ilyen sertést bárki vásárolhat. A negyven kg. alóli sertések szállításhoz pedig szállítási igazolvány sem szükséges. Természetesen a beszoállítás kötelezettség leróváására beszoállítót sertések (20 kg-on felüli súlyban) tekintetében a 127.200/1943. K. M. számú rendeletben foglaltak továbbra is az irányadók.

Nagyon kell vigyázni arra, hogy mindenféle állaladással, így a sertéseladással is a marhavélelet áll kell iratni, melynek elmulasztása kihatás és súlyos büntetést von maga után. Amint láttuk tehát, a 40 kg. alóli sertések szabad forgalom tárgyát képezik. A 40 kg-on felüli sertések forgalma tekintetében a fentebb részle-

tezett rendelkezések vannak hatályban.

Sertéseknek egyik községből a másikba való szállításához, ha a sertés 80 kg-nál nehezebb, az Állatforgalmi Központ, ha 80 kg-nál kisebb súlyú, akkor a községi előjáróság által kiállított szállítási igazolvány szükséges.

A sertésárakat a 39.200/1943. K. M. számú rendelet szabályozza.

Ezereszt a gazdálkodó gazdaságába átadott, *továbbtartási céljára* eladó, ivartalanított, orbáné ellen beoltott, egészséges élősertés legmagasabb (minimális) ára a sertés súlya szerű változik.

20 kg.-és ennél nehezebb, de	25 kg.-nál kisebb	súlyú	4.30 P./f
25 kg.-tól 30 kg.-ig	30-35 kg.-ig	35-40 kg.-ig	3.82 "
40-45 kg.-ig	45-50 kg.-ig	50-55 kg.-ig	3.37 "
55 kg.-és ennél nehezebb	súlyú		2.60 "

Megjegyzendő, hogy ezeket az árakat az átadás alkalmával mérlegelt sertések után lehet kifizetni. A mérlegelés nélkül (szemre) történő eladás esetében a sertés ára, tekintet nélkül annak súlyára, drb.-ként 86.— P.

A *levágás céljára* eladott sertésnek ára élőszülőkilogrammonként a következő:

a) a 150 kg.-nál nehezebb	súlyú sertés	2.90 P./f
b) 145-150 kg. súlyú		2.80 "
c) 130-145 kg. súlyú		2.70 "
d) 115-130 kg. súlyú		2.71 "
e) 100-115 kg. súlyú		2.71 "
f) a 135 kg. felüli jól hizott sertés		4.— "

JÖNNEK A TÖRÖKÖK

Az erdélyi helytartóság 1849 november 12-én kelt rendeletében keményen megtiltotta az állhírek terjesztését, különösen pedig a törökök jövetelének híresztelését.

Marosvásárhely tanácsa előhozta, hogy ezt a rendeletet a városban ki kell dobolni, vagyis inkább ki kell trombitálni, mivel ott régi szokás szerint trombitaszóval hirdettek.

A furfangos cigánytrombitás kapta megát, kiállt a piacra és hatalmas riadót fújt. De nem azt kiáltotta, hogy a törökök jövetelét nem szabad hirdetni, hanem ezt:

— Jönnék a törökök, de nem szabad híresztelni.

Az lett belőle, hogy a tréfát a körmére verték.

HOVA LETTEK A ZSANDAROK

Egy alföldi városban feltűnt a féltal II. József császárral előt, hogy a kevés a csendőr az előtte tisztelő hídságok közt. Ez iránt kérdést intéz a bíróságnak.

— Volt itt több is, felsőcsig urasfele a bírő; de a többi agyovon tők.

A

Magyar Népet
terjesztetni
magyar kötelesség!

MAGYAR NÉP TÁBORI POSTÁJA

A tábori posta K 641. honvédek hírdék be szerkesztőségünknek ezt a fényképet. A fénykép a század "edvencét", a főszakácsot ábrázolja. Hívelettel Domonkos Zs. Tibor-ké-
tette.

Nagy Dénes tizedes, Máthé Elek ővezető, Balázs Dénes ővezető, Máté Mihály honvéd, mindnyájan a K 641-es tábori postaszámról, a Magyar Nép útján küldik üdvözlét-
t az erdélyi kislányoknak, jól van-
t, csak kevés szórakozásban van-
t, csak kevés szórakozásban van-
t, csak kevés szórakozásban van-
t.

Lukács Márton honvéd, tábori postaszáma B 102, üzenik szüleinek, mászóra, Kolozs megyébe, hogy részséges, nincs semmiben hiánya, mindenkit szeretettel üdvözl.

Fábián József ővezető, tábori postaszáma V. 665, írja: Üzenem szeretett feleségemnek zékelyszentkirályra, szeretett szüle-
nek Székelyfancsalra, hogy jól va-
rok, ne aggódjanak. Bajtársi üdvöz-
temet küldöm szeretett lapomnak, Magyar Néennek és minden olvasó-
nak.

A C. 139-es tábori postaszámról aptuk az alábbi üzenetet: A szeretett Magyar Népen át üdvö-
öljük az összes kolozsvári bajtársá-

inkat, hozzátartozóinkat, rokonain-
kat, ismerőseinket és a délerdélyi menekülteket; Bíró József zászlós, Fina Géza szakaszvezető, Tőkés Sándor ővezető, Székely József honvéd, Váradi István őrv., Hegyi Mózes honv., Kerki Pál honv., Simon József honv., Ambrus István szakaszvezető, Fogarasi Tibor tizedes, Barabás Mi-
hály honvéd.

A V. 065. postaszámról kaptuk az alábbi levelet:

Hazánkért, annak Kormányzójáért, mindnyájunkért, a szebb és a jobb magyar jövő megvalósulásáért küzdünk. Mindenki ben a hit és remény-
ség lángol, hisz tudjuk, hogy a ma-
gyar sokszor vértett már, de ha mindnyájan hiszünk a magyarok Istenében, nem hagy el. Minket is ez a hit és remény téplál valahol az idegenben. Minden magyarnak erőt és egészséget kívánunk, a velünk együtt küzdőknek győztes hazatérést adjon a jó Isten minél előbb. Balázs József honv. Gyergyóditró, Barta József szkv. Homoródszentpál, Magyar Sándor honv. Recsenyéd, Magyar József honv. Recsenyéd, Cseke József szkv. Magyarhermány, Sándor Gergely honv. Székelydálya, Turbuc József őrv. Kolozsvár, Szász Domonkos honv. Recsenyéd, Balázs János honv. Recsenyéd, Imre Domokos tiz. H.-szentpál.

Az A. 243. számú postaszámról a következő sorokat kaptuk:

Az idegenben harcoló honvéd szá-
mára a legnagyobb kincs a hazai le-
vel. Kérünk több levelet! Balázs Ist-
ván, Csntári Lajos és Hajtú János honvédek.

Fehér Lőrinc honvéd és Nagy Gyula honvéd az F. 306-os posta-
számról üzenik szüleiknek, testvére-
iknek, hogy jól vannak, csak több levelet várnak.

HOL TARTSUK A SZENNYEST?

Sok esalásban még ma is az a szo-
kás, hogy a szennyes batyuba köve a szobában áll. Ez lehet kényelmes, de semmiképpen sem kellemes, főleg pedig rendkívül egészségtelen. A szennyes ruha mindig rossz szagot áraszt. Legjobb, ha erre a célra meg-
felelő nagyságú ládát szerzünk be, amelyen néhány lyuk van, hogy a ruha szellőzhessen. Természetesen tanácsos a ládára lakatot vagy erős zárat tétetni. Ez a láda valami mel-
lékhelyiségben vagy padláson állhat. Megjegyzendő, hogy a nedves ruhát mindig gondosan meg kell szárítani, mielőtt a többi szennyes közé tes-
nének.

A
magyar nép
lapja a

MAGYAR NÉP,

a

MAGYAR NÉP

olvasója a
magyar népl

POLITIKAI ÓRSZEM

Főműködőség Kormányzó Urunk születésnapja.

Országgyarapító Kormányzó Urunk vasárnap ünnepelte 76-ik születésnapját s ebből az alkalomból nemcsak a honvédség, hanem az egész nemzet kifejezésre juttatta iránta ragaszkodó hódolatát szerze az országban. A helyőrségek mindenütt zenés ébresztő volt, így a fővárosban is, ahol reggel 84 ágyúüvös figyelmeztette a lakosságot a nemzeti ünnepre. Az egyes felekezetek templomaiban istentiszteleteket tartottak. A főváros lobogódszítólott és mindenki hódolt annak a férfinak, akire a mai vésztérhek időben feltelkint az ország apraja-nagya.

Sztójay Dóme miniszterelnök június 18-án beszéddel köszöntötte a Rádióban vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzót, a legelső magyart 76-ik születésnapja alkalmából.

— A harcban álló nemzet — mondta — hódolattal köszöni legfelsőbb Hadurát, Kormányzó Urunkat. Soha ilyen bensőségesen nem érezte át a magyarság ezt az ünnepet, mint ma, amikor sorsdöntő küzdelemben áll, amikor a lét és nemléte kérdése tölti el a lelkeket, amikor Hazánk további gerences jövőjének biztosítása és kiharcolása háruul a mostani nemzedékre.

— Az a 76 esztendő, amely nemes és pdaadó életét átélvi, nagy idő az európai nemzetek történetében és válságos korszaka a magyarságnak, hiszen nemzetünk ebben az időben a gyévesedély, a megsemmisülés szélén állott, és ha nem akadt volna erősfező, szilárd akaralú, bizakodó vezér, aki visszarántotta a szakadék széléről, Magyarország ma már talán csak a múlt emléke lenne.

— Horthy Miklós negyedszázad óta ziklászilárd hittal vezeti az országot. Ezért ma, amikor a nemzet ismét léleért harcol a hazát, eszládát, az emberhez méltó életet fenyegető bolsevizmus ellen, törhetetlen hisselgel és minden áldozatra készen tekinthetünk Régyárjuk és követjük parancsait. A Magyarország Istene óvja, áldja életét és tartja meg őt gyarapodó, jóvőiben bizakodó, örökéke hálás népe számára — fejezte be beszédét Sztójay Dóme miniszterelnök.

Honvédsapatok harcra Galliciában.

A honvéd vezérkar főnökének szombaton kiadott 17. számú hadijelentése a következőket mondja:

A honvédsapatok arcvonalán az elmúlt héten az ellenség felderítő tevékenysége megelénkült. Az arcvonal különböző szakaszai ellen naponta ismétlődtek a szakasz-, század-, sőt

zászlóaljéróvel végrehajtott ellenséges vállalkozások. E támadások legnagyobb része már tüzeresgünk zárótüzében összeomlott, a többi gyalogságunk közelharcban verte vissza. Saját vállalkozásaink főleg a székyei csapatok arcvonalán voltak eredményesek. Ezek során több ellenséges harcélőrsőt megsemmisítettünk, foglyokat ejtettünk és fegyvereket zsákmányoltunk. A honvédhadsereg légrévdélmű dandárának egységei május hó folyamán legalább 68 ellenséges repülőgépet semmisítették meg.

A hadijelentéssel kapcsolatosan illetékes katonai helyről közölték, hogy az ellenség megelénkült felderítő tevékenységéből ország közeléke látszik egy nagyobb orosz támadás bekövetkezése, mint ahogy következtetni lehet erre az egész arcvonalon megindított erőteljes ellenséges hangos porpagandából, mellyel a szovjet küzdő csapataink lelki és erkölcsi ellentálló erejét szeretné aláásní. Hála Istennek, csapataink józan gondolkodása miatt ez a naiv propaganda neveltség keltett és teljesen hatástalan maradt.

A szovjet felderítő előretörések semmi eredményt sem hoztak, mivel ezeket már tüzeresgünk zárótüzével szelverte. Ahol mégis sikerült beszivárogo állásaink közelébe férközniök, ott gyalogságunk ébersége és közelharcbaní rátermettsége véres fejjel való visszavonalására kényszerítette őket.

Természetesen saját részről sem szüneteltek a felderítő vállalkozások, hogy a vezetés minél tisztább képet kapjon az ellenség előkészületeiről és szándékairól.

Mint a hadijelentés is említé, a vállalkozások főleg a székyei csapatok arcvonalán voltak eredményesek. E vállalkozások során a hősiesség önfeláldozásnak, bátorságnak és bajtársiságnak gyönyörű példáját adták: Béla Ferenc szakaszvezető, Szegedi Mihály övezető és Várkonyi István honvéd, akik egy csoporttal vállalkozás végrehajtásában vettek részt. Csapatukat, miután feladatát, mely több ellenséges felderítő és harcélőrs megsemmisítésében állott, sikerrel végrehajtottá és zsákmánnyal, valamint foglyokkal visszatérőben volt, meglepetészerűen telerő támadta meg. Ekkor mindhármu vállalták csoportjuk visszavonulásának fedezését. A tülerővel vívott sikeres közelharcban Béla Ferenc és Szegedi Mihály hősi halált haltak ugyan, de önfeláldozó magatartásukkal lehetővé tették csoportjuk veszteség nélküli visszavonlását.

A hadijelentésben említett 08 ellenséges lelétt gépet igen jelentős száma-

nak kell tekinteni, mivel e szám csak a saját területen lezuhant repülőgépek szerepeinek, viszont köztük mású, hogy a harc közben súlyos megsérült gépek hazatérő része az ellenséges terület felett zuhant le.

Légi banditák terrortámadásai magyar városok ellen.

Az elmúlt héten, szerdán déli angolzású bombázógépek jelle meg Budapest felett és nagy mennyiségű romboló és gyújtóbombát dobtak a főváros lakónegyedéire. Az angráz légitámadás, amely délelőtti órák tájában történt, a legnagyobb az összes eddigi támadások közt, amely Budapestet érte.

Magyar és német vadászpilóták szembeszálltak az angolzású bombázókkal és 18 északamerikai bombázó pusztítottak el, több ellenséges gép pedig megromlott. A lelétt gépek közül tízet a magyar vadászpilóták lelték.

Az ellenséges bombázók megtarták Kecskemét városát is. Mintha harminc-negyven bombázó jelent a város felett megfelelő vadászpilótákkal és gépfegyvertüzet zúdító házakra. A lakosság mindenütt az helyeken kerest megmeneked, úgyek csak egyetlen sebesült jelentés.

Az angol berszolgálat történetéről június 2-án szovjet kívánatos bombázók a magyar városokat. Egy altábornagy, a földközítengeri angrász légiőrök főparancsnoka június 2-án az amerikai bombázók első csoportjával Orszországra repült. A lónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy magyarországi bombázók tervét a Szovjet-Unió katonai szerződés egyetértésben dolgozták ki a szovjet katonai szakértők jelölték a bombázandó területeket. Az angrái tábornok részt is vett abba légitámadásban, amelyet Debrecen ellen intéztek.

Méret szórának le az ellenséges repülőket.

Nagykanizsai jelentés szerint a román légisavár határában ellenséges repülőgépek gyarapotszerű meganyagolták le a határvidéket mezezőben legelő állatok között a tünek a füvel együtt fogyasztották a dobott anyagot. Tíz telen megölt.

A nagykanizsai járás főszolgálatának jelentése szerint Gelse, Pókeő és Pótrete közszéke határvidégyencesak fehérgörgács, illetve egyszerű anyagot dobtak le az ellenséges repülőket. A határ olyan

vt, palntha hó hullott volna. A gaz-
k ökulva a tapasztaltakon, állatai-
lt nem hajtották ki a legelőre.

országmozgósítási kormánybiztos Székelyföldön.

A minisztérium Pál Gábor dr. or-
ügyvélyi képviselőt Csik, Három-
lők, Maros-Torda és Udvarhely vár-
megyék, valamint Marosvásárhely tör-
vényhatóság város területére illetékes
százmozgósítási tiszte alól saját ké-
re-
re felmentette és ugyanakkor vi-
e *Goali* Ernőt, Csik vármegye főis-
mját Csik, Háromszék, Maros-Torda
Udvarhely vármegyek, valamint

Marosvásárhely város területére or-
szágmozgósítási kormánybiztossá ki-
nevezte.

Budapesten 2681 házat jelöltek ki a zsidók számára.

A belügyminiszter utasítására Bu-
dapesten összeköltöztetik a zsidókat. A
polgármester rendelete értelmében a
zsidók számára 2681 házat jelöltek ki.
Ezekbe a házakba kell összeköltöz-
niök a Budapesten lakó zsidóknak és
es-
ad-
egy szobát kap. Az összeköltöztet 5
nap alatt kell végrehajtani.

Külföldön történt

Invazíós harcok.

A norman tengerparton az ellenség
elmúlt héten főbb szakaszon ered-
ménytelen támadott erős gyalogsági
páncélos erőkkel. A Tillytől északra
és délnyugatra levő térségben
német páncélos csapatok szétverték
a ellenség valamennyi támadását.
amuntól keletrre a német támadá-
ok északi irányban tért nyertek. A
arcok süllypontja a Bailleroytól dél-
nyugatra levő térségben volt az elmúlt
éhen, ahol az amerikai kötelekék ösz-
szefogott erőkkel igyekeztek St. Lo
ányában a német arcvonalat áttörni.
zetek a kísérletek elkeseredett, ide-
da hullámzó küzdelmekben az ellen-
g leg súlyosabb veszteségei mellett
isszaverték. A Cherbourg felszétgen
a ellenség folytatta támadását Sau-
eur le Vicome térségében, de csak
sekély területnyereséget tudott elérni.

A német légi fegyvernem eredménye-
en avatkozott be a földön folyó har-
okba. A hadsereg és a tengerészlet
arti ütegei a Szajna-öbölben talála-
kat érték el ellenséges hadihajók
a szállítóhajókon. A légi fegyvernem
önnyű és nehéz légvédelmi ütegei az
nvázió kezdete óta 301 ellenséges
repülőgépet lötek le, valamint 5 teher-
lőrházot és súlyosan megrongáltak
gy ellenséges cirkálókat.

Az elmúlt héten ellenséges csapatok
zálltak partra Elba szigetnek északi
s délkeleti partján. A német csapa-
ok a partraszállt erőket ellentámadás-
al visszavetették a tengerbe. Az ellen-
égnek csak Marinannál sikerült meg-
etni a lábát egy kisebb hídfőben. Itt
s Cäpölvéri térségében, ahol az ellen-
ég ismét partraszállott, még súlyos
arcok folytak. A német part ütegek
gyúke megrongálta az ellenségnek
gyik, „London”-osztályba tartozó
irkálóját.

Mászországi harcok.

A olaszországi harcok süllypontja
Perugiától délre levő térségben volt.

Az angolszász haderő nagy páncélos
kötelekeket vetett harcba, de a német
arcvonalat csak néhány szakaszon
ludta valamennyire visszavenni. Az erős
angolszász nyomás a Trazemen-
től délre változatlan hevességgel to-
vább tart. Nagy páncélos erők beve-
tése ellenére sem sikerült az ellenség-
nek itt áttörést kiroszakolnia és így
a Közép-Olaszországban harcoló né-
met csapatok oldalába behatolnia. Az
olasz arcvonal nyugati szárnyán Gro-
setto városát a német kötelekék kiürí-
tették és a várost amerikai csapatok
szállták meg. Az amerikaiak innen
északralet és a törtek előre és egy
német hídfőállás hátába kerültek, ame-
lyet egy alakulat szívszón védelmezett.
A hídfőállást csak akkor tudták az
amerikaiak elfoglalni, amikor a német
alakulat parancsot kapott, hogy mő-
göttes állásokba vonuljon vissza.

A Genova-i öbölben több ütközet zaj-
lott le német biztosító járművek és el-
lenséges gyorsnaszadók között.

Keleti harcok.

A keleti prevonalról az elmúlt héten
csak helyi harcokat jelentettek, ame-
lyek főleg Bereznina mellett, továbbá
Vitebszktől délkeletre zajlottak le. Ne-
héz német harc repülőgépek több íz-
ben megtámadták Gomel, Novosytkov
pályaudvarát. A pályaudvari berende-
zésekben, főszer- és üzemanyagtraktá-
rakban nagy robbanások keletkeztek.

Általában véve a keleti harcúter-
en csak a karélinai földszoros szakaszán
váltak nagyobb harcok. A Szovjet-
től több ütközlet felvonulattól páncélos
kötelekék indított támadásra, hogy
megkísérelje az áttörést Viipuri felé.
A támadást sok csatárepülőgép és erős
tűzfegyvés is támogatta. A finnek hősi-
ellenállása azonban megműsította az
áttörést. Több helyen, ahol a betörés
sikerült, elzárták az ellenség útját és
a betörési helyeket ellentámadásokkal
ismét megtisztították.

Mialatt a karélinai csata folyik, a
keleti arcvonal többi részén gyors ten-
pében folytak az előkészületek a kü-
szöbön álló nagy összecsapásra. A bol-
sevisták megerősítették haderejüket a
Dnyeszter alsó folyásánál, a lembergi
térségben és nagy csapatösszevonások
folytak vasúton Gomelől délnyugatra
is. Német részről megfelelő elintézté-
kedéseket tettek, s az arcvonalszak-
szokat nehéz fegyverekkel és egyéb
hadianyaggal erősítették meg. Német
katonai körök véleménye szerint a
szovjet hadvezetéség csak akkor in-
dítja meg tervezett nagy támadását, ha
a várt nagy csata nyugaton is megün-
dul, hogy így a német hadsereget
mindkét oldalon egyidejűleg küssék le
mgy ofenzívával. A keleti német légi-
kötelekeket vadászokkal és gyorsbor-
bázókkal erősítették meg annak elle-
nére, hogy a német légihaderőt a nyu-
gati arcvonalon folyó invazíós harcok
nagyvérétkben veszik igénybe.

Fávókeleti harcok.

A japán császári főhadiszállás je-
lentése szerint a Kínában harcoló japán
légihaderő az ott bevetésre került
északamerikai légierők megrongm-
tése során 24 ellenséges repülőgépet
lőtt le, 54 repülőgépet felgyújtott, 68
gépet pedig megrongált.

Tuhaltól délre a japán és indiai
csapatok új általános támadást kez-
tek. Az ellenséges csapatok visszavo-
nulásban vannak Palel támaszpontja
felé. A menekülő csapatokat a japánok
üldözik. Támadó japán kötelekék ro-
honnal elfoglalták Kaudai Khumo
helységeit és folytatják előnyomulás-
kat Maidi felé. Ugyancsak elfoglalták
Tamu és Mitlung városokat is. A Do-
mei japán hírszolgálati iroda nevésté-
ges propagandának minősíti a Tókio
elenni amerikai bombatámadás híret.
Tol-ó felett nem volt ellenséges repü-
lőgép, csupán Kinsiu északi részét tá-
madták a Simanból felszállt ellensé-
ges gépe, amelyek közül légiharcok
sorát hét amerikai gépet löttek, harm-
tat megrongáltak a japán repülők.

Japán tengerészeti erők a Saipan
szigeten megkísérelt ellenséges partra-
szállás alkalmával egy ellenséges csa-
tabahajót és egy rombolót elsüllyesz-
tek. Két ellenséges rombolót találatla-
tal felgyújtottak és súlyosan megron-
gáltak.

Tozso tábornok, japán miniszterel-
nök kijelentette, hogy a tengelyhatal-
mak számára elérkezett a pillanat,
hogy egyidejűleg megindítsák általá-
nos támadásaikat Kelet-Ázsiában és
Európában. Hangoztatta, hogy a végső
győzelem azoké lesz, akikben él a hit
és az önzonalom és törhetetlen háló-
sággal vívják a harcot.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
Szent György tér

Innen-onnan.

Ankari jelentés szerint Menemzsgolu török külügyminiszter lemondott. A török minisztertanács ugyanis nem helyezte Menemzsgolu külügyminiszternek az utóbbi napokban folytatott politikáját. A török külügyminisztérium ideiglenesen Szaradzsgolu miniszterelnök vezeti.

Velenéből érkezett jelentés szerint Badoglió visszavonul a magánélethe. Badogliót kinevezik az Anglia és Egyesült-Államok által felállított bankügyi és iparvállalati ellenőrző bizottság elnökévé. Az áruló Badoglió 44 és félmillió lírát kap évente országá elárulásáért.

KIKOJTATJÁK A MEZŐÖRÖKET A MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNYEK GYUJTOGATÁS ELELENI VÉDEL-MERE.

Juresek Béla földművelésügyi miniszter utasította a törvényhatóságok első tisztviselőit és a közigazgatási kérendeltségek vezetőit, hogy a légi-vezérlő tekintettel, saját hatáskörükben sürgősen intézkedjenek a lábonálló és learatolt mezőgazdasági terményeknek az ellenséges gyűjtogatás ellen való megvédezés érdekében a községi és magánmezőőrök megfelelő kikötéséről és hogy szigorúan utasítsák a mezőőrököt szolgálatuk legéberebb ellátására.

FIGYELMEZTETÉS

Kérjük olvasóinkat, hogy mindenemű előfizetési ügyben a „Magyar Nép” kiadóhivatalához, Kolozsvár, Brassai-utca 7. forduljanak. Kérjük felhívni azokat az olvasókat is, akik az Emke felhívás alapján kapcsolódtak be előfizetőink táborába, előfizetőinkkel szintén közvetlenül kiadóhivatalunkhoz forduljanak.

SZÉCHENYI IGÉK:

„Hány akar nálunk parancsolni, de szófogadni senki.”

„Egyesült erővel! Iparokodj azon, hogy Magyarország egy ember se legyen kenyér és ruházat nélkül, és az erkölcsi műveltséget senki se nélkülözze.”

„Azon kevesek ápolják, akiknél a névzetik fajtánkat leginkább, kik tőlünk tán nem is ismerve, keveset emlíve s éppen nem méltatva, minden pompa, zaj és követelés nélkül, szerényen, de híven járnak el Istenrendele mindennapi hangya-munkáinkban.”

„Ha a gyárpar felvirágoztatását akarjuk, akkor oly világ legyen itt, melyben el lehessen mondani, hogy ulla alacsonyállású ember vagyok, de mint véres verejtékkel dolgozó munkásnak, kegy senkitől sem kell. Habár silvégemet levezem minden ember előtt, nemem is é az a tudat, hogy oly polgár vagyok, mint bárki más.”

„Az emberekben fel kell ébresztenie a nemzeti szellemet. Népművelés fel kell világosítani kötelességeiről és a maga fajságára s ezzel járó jogokra kell eszméltetni mindenkit.”

A kiadóhivatal üzenj

Alidb felsoroltunknak köszönetet mondunk a bejelenített új előfizetőinkt:

ELŐFIZETŐINKHEZI A jelenlép körülmények között lapunk jennmaradásá csak úgy biztosítható, ha egyrészt előfizetőink az előfizetési díjakat pontosan be-

szűk, másrészt új előfizetőket jenek be, amellyel kiegyensúlyozás az a nemcsak különféle körülmények folyókévetkezett. Erre való tekintettel új feljerkjük összes előfizetőinket és elöket, hogy a 24 év óta fennálló la megerősítése végett minél több új előzetőt jelentsek be. Tudjuk, hogy ez könnpű feladat, különösen a mostani hős időleken, azonban nem tartjuk az talán lehetetlennek, hogy minden előgy-két új előzetőt egy kis utadné ne tudjon gyűjtani. Előzetőink egy már jelentett be új előzetőket s azozoktól várjuk a bejelentést, akik nem tettek eleget ilyen irányú feladésüknek.

— Hátvalékos előzetőink felszólto több folytatjuk. Szatmár megye Szabolcsdoba, Kallógy megyék kövesnek. A felszólítás jelenleg is kiválóan fautalóannal történt és a jeltani öszeg 7. évi december 31-ig terjedő előzető felajánlása magában 7. ha valaki 7. évi 6p. 1-őt tartozik tölfőt utadny 3/4 évől espedio 7.500 p előzetős és 20 jiltér felszólítás egyáltl 7.70 pengőből van kiállítva. Ha számítások töröknek azok felszólto előzetős az előzetős nem 20 év kezdőből. Felszólításunk magában 7. hsz ilyen utadny érkezett, hogy a fűntetett öszegpet sürgősen küldjék be adóhivatalunkhoz, mert a jelenlép körülmények nem engedték meg a hitelezés.

Udvarhelymegyei előzetőket Ház Dénes megbizottak a megye oklándrában levő hátvalékos előzetőkkel restle fel a díjak bezedése végett. Nevezett megbizott azonnal is, hogy udvarhely járásban levő községekkel szelőkppen látogassa meg. Nevezett szabállyerl nyugtáztatást is bocsátott rendelkezésre és így az előzetők beállítását öszegeket pecsétlenül elle nyugtával igazolja. Kérjük tehát azoz fűntöket, akiket felkeres, szelőknek megbizottainknak a díjak átadását.

A következő befolyt pñsüket ismerek:

B. J. Barót 10.20 P. T. Gy. Felsőcsatón 18.20, R. I. Kézdiartontalva 9.20, I. Sepsiszentgyörgy 10.20, M. J. Bántrnyad 18.20, B. K. Hidalmás 12.20, I. Sepsiszentgyörgy 10.20, T. K. Bántrnyud 10.20, Sz. A. Műházán 3.1. Adorján 8.20, B. L. Kovászna 18.20, R. S. 8-né 10.20, K. A. Zealán 10.20, H. V. M. Molnárfalva 10.20, T. V. P. Magyarlapus 15.20, Sz. Gy. I. büköny 10.20, H. Sz. Backamadarás 7. Gy. M. B. Nagyszalonta 18.20, H. L. 18.20, Sz. Gy. Csernyesz 10.20, Ozl. I.-né Kézdiartontalva 5. Ifj. A. I. K. P. 10.20, B. I. Kolozs 10.20, J. I. V. maros 10.20, B. I. Csikszentimre 10.20, A. Csikszentimre 10.20, S. M. Szabolcsfalva 10.20, C. M. Pusztaszer 10.20, Örv. T. Gy.-né Asszonyvár 7. K. I. L.-é Csikszentöszög 5.20, B. V. A. szentlámás 10.20 (1914. évi), Gy. J. C. győsfalu 10.20, M. A. Felsőcsere 10.20, O. P. Kovászna 10.20, S. F. Sz. katalin 10.20, V. H. A. Kalotadobó 10.20, M. Gy. n. Nyársó 10.20, N. K. Dódrád lak 30.20, J. P. Felsőszentgyörgy 10.20, K. Sopós 10.20, Z. S. Erzsébet 8.20, J.-né Dódrádslapok 10.20, L. J. Felsővár 10.20, G. I. Keszadobó 7 pengő.

A szerkesztésért felel DAVID IVAN Feladta kiadó: TOTÉ KÁLMÁN.